

Dúfajme,
že ho nikdy
nebudeš
potrebovať

Carolina Setterwall

Ljndeni

Dúfajme, že ho nikdy nebudeš potrebovať

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Carolina Setterwall
Dúfajme, že ho nikdy nebudeš potrebovať – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Důfajme, že ho nikdy nebudeš potřebovat

Carolina Setterwall

Důfajme,
že ho nikdy
nebudeš
potřebovat

Ljndeni

MÁJ 2014

Tvoj mail ma prekvapil. Keď prišiel, práve som sedela na pohovke a dojčila. V poslednom čase vlastne nič iné nerobím. Dojčím a sedím tak ticho a nehybne, ako sa len so spiacim dieťaťom v náručí dá, a desím sa okamihu, keď sa zobudí a opäť spustí krik. Nakrímim ho, chvíľu nehybne sedím, potom sa ho pokúsim uložiť, aby som sa osprchovala alebo niečo zjedla, môj plán však stroškotáva a ja si znovu sadám na pohovku a dojčím. A tak to ide deň čo deň. Ivan má necelé dva mesiace a ty si opäť u niektorého zo svojich klientov a pracuješ na ďalšej zákazke, nič bližšie však neviem, pretože o svojej práci takmer nehovoriš. Nejaká reklamná produkčná spoločnosť či ďalší režisér na voľnej nohe práve využíva tvoje technické znalosti. Keď sa ťa spýtam, aký si mal deň, ako vždy len odsekneš, že tvoja práca je taká nudná a nezaujímavá, že v skutočnosti ani nechcem počuť odpoveď. Kedysi som dobiedzala a trvala na svojom, no dnes už nie. Keď budeš mať chuť hovoriť o práci, sám sa pustíš do reči.

A ja zatiaľ nerobím nič iné, len dojčím. Cestou z práce mi napíšeš esemesku a pýtaš sa, čo máš kúpiť na večeru. Teraz sa o domácnosť staráš najmä ty. Chodíš do práce, nakupuješ, varíš, upratuješ, hráš sa s mačkou, ktorú sme od Ivanovho narodenia značne zanedbávali. Predtým pravidelné cvičenie si odložil na neurčito. A ja len dojčím a dojčím. A vtom, v jeden štvrtok začiatkom mája, pár minút po jednej popoludní, dostanem od teba mail.

Od: Aksel

Komu: Carolina

Dátum: 8. mája 2014, 13:05

Predmet: Keby sa mi niečo stalo

Čo by si mala vedieť, keby sa mi niečo stalo.

Moje heslo do počítača je: ivan2014

Podrobný zoznam všetkých náležitostí nájdeš v priečinku
Dokumenty/Keby som zomrel.rtf

Dúfajme, že ho nikdy nebudeš potrebovať.

/Aksel

Mail si musím prečítať trikrát za sebou. Spočiatku ničomu nerozumiem. Prečítam si ho ešte raz a prepadne ma úzkosť. Tretie čítanie vo mne vyvolá mrzutosť a podráždenie. To si celý ty! Na svete niet nikoho, kto by bol cynickejší a necitlivejší než ty. Si až chorobný realista. Ty, s tvojimi strohými esemeskami a mailmi. S tvojimi heslami, ktoré pravidelne meníš a ktoré musia byť kombináciou malých a veľkých písmen, číslíc a špeciálnych znakov. Ty, ktorý si sa jasne vyjadril, že keď umrieš, nechceš byť pochovaný na cintoríne, ale tvoj popol sa má rozptýliť vo vetre na mieste, kde nikto nebude mať pocit, že musí pravidelne chodiť so sviečkami a kvetmi. Nikto iný by takýto mail neposlal, a už vôbec nie uprostred dňa, z práce, svojej priateľke, ktorá sedí doma na pohovke a dojí. Nikto okrem teba.

Na mail neodpoviem. Opýtam sa ťa naň neskôr. Sedíme za stolom a večeríme. Chcem vedieť, čo to malo znamenať, a odpoveď, ktorú dostanem, ma neprekvapí. Vravíš, že to bol len momentálny impulz, myšlienka, ktorá ti skrsla v hlave,

a že opatrnosti nikdy nie je dosť. V každom prípade je podľa teba dobré, aby som tieto veci vedela, keby sa ti, nedajbože, niečo stalo. Tým považuješ celú záležitosť za uzavretú a viac sme sa o maile nebavili.

2009 – 2014

OKTÓBER 2014

Je októbrová nedela. Obaja sme vyčerpaní a nervózni. Takmer vôbec som nespala, pretože som zas musela celú noc kŕmiť Ivana. Doteraz sa mi nepodarilo naučiť sa zaspáť počas krátkych prestávok medzi dojčením a vzhľadom na to, že Ivan bude mať už osem mesiacov, nerobím si veľké nádeje, že sa k tomu ešte niekedy dopracujem. Ustavične som unavená a dnes som navyše mrzutá a precitlivená, zatiaľ čo ty si v časovom strese a snažíš sa čo najskôr dokončiť rozpracované projekty. Svojim klientom si sa ešte nepriznal, že už o týždeň nastupuješ na polovičnú otcovskú dovolenku, čo je momentálne hlavným dôvodom našich hádok. Chcela by som, aby si zvolnil tempo a mal viac času a energie na náš život, na naše dieťa, na náš svet. Ty si však proti. Síce ma presviedčaš, že po ničom inom netúžiš, no teraz to skrátka nejde. Pokúšaš sa mi vysvetliť, že ako živnostník si v inej situácii. Dlhé roky si si budoval svoju klientelu a keby si sa na pol roka či na dlhšie z branže vytratil, nájdu si za teba náhradu. Jednoducho ťa vymenia. Aj ty si totálne vyčerpaný. A keď sa snažíš uvoľniť, vyzeráš nešťastne. Pri pomyslení na to, že čochvíľa budeš musieť zostať doma, pol dňa sa starať o Ivana a ďalšieho pol dňa pracovať, sa ťa zmocňuje úzkosť. Ja tiež žijem v ustavičnom strese. Som podráždená a nervózna. Takto som si náš rodinný život nepredstavovala. Vravíš, že som dobre vedela, do čoho idem, keď som sa rozhodla mať s tebou dieťa. Odvetím, že som dúfala, že to bude iné. Nechcem ťa trápiť a ty mňa tiež

nie, no v poslednom čase sa to zdá čoraz ťažšie. Zatiaľ sa však nevzdávame a bojujeme ďalej.

Už tri týždne bývame v novom. Na sťahovanie sme si vybrali najhorší možný čas, no predsa sme to nejako zvládli. Balili sme po nociach, využijúc každú krátku chvíľu, keď Ivan konečne zaspal. Väčšinou sme mlčali a snažili sa vyhýbať témam, ktoré by jedného z nás ranili alebo vyústili do hádky. Tým istým štýlom sme sa presťahovali a teraz je už takmer všetko vybalené. Zvyšok bude musieť počkať do zajtra, pretože naše auto sa začalo kaziť. Musíme ho zaviezť k vašim, aby sa naň pozrel tvoj otec. Ivana vložíme do autosedačky na zadnom sedadle, ty si sadneš vedľa neho a ja šoférujem. Nemôžem si pomôcť a už po stýkrát veselým tónom, ktorým však nikoho neoblafnem, zopakujem, že by bolo fajn, keby sme vodičák mali obaja. Zatneš zuby a precedíš, že si ho čoskoro urobíš. Radšej pokrčím plecami a nepýtam sa, čo znamená čoskoro. Nemám chuť ani silu zas sa hádať. V skutočnosti ma moja uštipačná poznámka mrzí a najradšej by som ju vzala späť. V aute sa rozhostí ticho. Ivan sa tvári spokojne a ty ho zabávaš zvukmi a hračkami, aby mu dobrá nálada vydržala čo najdlhšie. Keď Ivan plače, zle sa mi šoféruje, a nikto ho nedokáže rozosmiať tak ako ty. Keď sa blížime k domu tvojich rodičov a ja mlčky počúvam, ako sa vzadu hráte, pomyslím si, že napriek všetkým problémom a starostiam svoju rodinu nadovšetko milujem. Skrátka len prežívame trochu ťažšie obdobie, to je všetko.

Pomáhaš otcovi s autom, zatiaľ čo ja pijem čaj s tvou mamou. Snaží sa zistiť, ako sa máme. Robí to síce diskrétno a s rešpektom, no i tak sa cítim ako na výsluchu. Odpovedám, tiež s rešpektom, no podstatne menej diskrétno, že je toho na nás trochu priveľa. Že takmer nespím a ty si v ustavičnom strese. Sťahovanie bolo náročné, Ivana trápia nočné mory, neustále je hladný a pýta si jesť. Ale my si z toho ťažkú hlavu nerobíme, nás predsa niečo len tak ľahko nerozháďe, zaklamem.

Vtom sa na príjazdovej ceste zjaví tvoj starší brat. Rodičom svoju návštevu vopred neoznámil a cez kuchynské okno vidím neskrývané prekvapenie, ktoré sa zračí na vašich tvárach. S úsmevom na tvári sa objímate a brat ťa pri tom potľapká po pleci. V jeho náručí sa priam strácaš. Odjakživa bol silnejší než ty. Síce nižší, no zato širší a mocnejší. Utrúsi akúsi poznámkou, ty sa rozosmeješ a spolu sa vydáte smerom k domu. Rýchlo vybehneš hore schodmi a ponáhľaš sa do kuchyne, chceš mu ukázať Ivana. Tvoj brat mal doteraz možnosť vidieť ho len jediný raz. Niežeby nechcel, no v poslednom čase sme všetci mali priveľa povinností a málo času. Privinie si synovca na hrud' a podotkne, že poriadne podrástol a vyzerá presne ako ty. Volá ťa braček. Ty si naleješ pohár koly, zatiaľ čo on plnými dúškami popíja kávu. Potom sa vrátite k autu. Posadím Ivana do nosiča, vyložím si ho na brucho a vyjdem za vami do záhrady. Z vrečka vytiahnem mobil a odfotoím si vás, ako stojíte pri aute a snažíte sa zistiť, prečo nefungujú stierače. Samozrejme, že sa vám to nepodarí. Na fotografii ste všetci traja. Stojíte chrbtom k objektívu a jeden z vás sa škriabe na hlave. Dvaja bratia a otec, ktorí sa vidia naposledy, no zatiaľ o tom nemajú ani potuchy.

APRÍL 2009

Je Valpurgina noc a ja sa práve chystám na párty, ktorú organizujú moji priatelia v budove bývalej školy na ostrove Adelsö. Budovu si na pár dní prenajali a premenili ju na tropický raj. Ich večierky sú legendárne. Pozvú na ne stovky ľudí a tí, ktorým sa podarí kúpiť lístky skôr, než sa beznádejne vypredajú, majú v cene aj miesto v autobuse zväzajúcom hostí na miesto určenia. V aule s vysokým stropom, vŕzgajúcou podlahou a všadeprítomnou jemnou vôňou dreva predávajú pivo a víno za nákupné ceny. Organizátori sú hudobníci a ľudia

z kreatívnej branže a zakaždým sa im podarí zohnať niektorú z mojich obľúbených kapiel. Toto je štvrtý či piaty raz, čo sa mám zúčastniť na ich párty, a už sa neviem dočkať.

Dovŕšila som tridsať rokov a môj ľúbostný život je čistá katastrofa. Mám za sebou ďalší rozchod. S chlapíkom z Norrlandu som síce chodila len krátko, no spočiatku som si naozaj myslela, že by mohol byť ten pravý. Rýchlo som však pochopila, že to bola len moja naivná predstava. Rovnako ako predošlých bývalých, aj jeho som poslala k vode cez mail. Napísala som mu, že nespravil nič zlé, že chyba nie je v ňom, ale vo mne a že skrátka v tejto chvíli nie som na vážny vzťah pripravená. Neviem, prečo je pre mňa také ťažké niekoho odmietnuť. Pri myšlienke, že mu ublížim, ma prepadne úzkosť a predstavujem si, že som mu nielenže skazila najbližšie dni či dokonca celé týždne, ale možno aj naštrbila sebadôveru a zničila radosť zo života. V tom okamihu ma ovládne taký neprekonateľný pocit viny, že som už párkrát zostala vo vzťahu len preto, aby som necítila tú nepríjemnú úzkosť. No slúbila som sama sebe i svojmu terapeutovi, že s tým prestanem, a preto, keď cítim, že vzťah nemá zmysel, skončím ho oveľa skôr. Úzkosti som sa však nezbavila. A teraz som to mala prežívať celé odznova.

Tento rozchod však našťastie prebehol hladko a bez zbytočných drám. Pravdepodobne preto, že sme spolu chodili len zopár týždňov, a myslím si, že aj on cítil, že to nie je ono. Zobral to až tak dobre, že sa rozhodol nechať si svoj lístok na párty, ktorý by si, nebyť môjho ustavičného naliehania, vôbec nekúpil. Plánovali sme ísť spolu ako priatelia, nič viac.

Keď ho zbadám v autobuse, cítim sa trochu trápne, no prekonám sa, objímam ho na privítanie a predstieram, že všetko je v najlepšom poriadku. Že som emancipovaná, slobodná žena, ktorá presne vie, čo chce. V skutočnosti však nemám ani poňatia, čo chcem. Neviem to už dlho. Podvedomá túžba prestať strácať drahocenný čas s nesprávnymi mužmi a konečne

si nájsť niekoho, kto za to skutočne stojí, zjavne nebola dostatočne silná, aby som ju uskutočnila. V mojom živote už niekoľko rokov vládol poriadny chaos. To však Norrlandan nemusel vedieť. Aj tak už spolu nie sme a ani nebudeme. Sedím v autobuse, popíjam víno a s klesajúcou hladinou v pohári a pribúdajúcimi kilometrami, ktoré ma delia od Štokholmu, sa cítim čoraz lepšie. Všetko je viac-menej tak, ako má byť.

Tancujem ako o život a už nikdy nechcem prestať. Moje ústa sa nevedia nabažiť vína a telo sa neustále musí hýbať v rytme. Vyleziem na široký okenný parapet starej auly a tancujem celkom sama, vychutnávajúc si vlastnú nedostupnosť, pričom cítim, že na seba pútam pohľady. Medzi priateľmi som notoricky známa tým, že keď sa dostanem do nálady, ležiem na nábytok, na barové pulty, stoličky, reproduktory, pódiá či parapety a tancujem. Úplne sama, odrhnutá od reality. Už sa z toho pomaly stala tradícia a neporuším ju ani dnes. Striedam parapet a tanečný parket a spolu s priateľmi spievam z plného hrdla. Keď vidím, že rad pred toaletami je prídlhý, vybehnem sa vycikať von do lesa. Sem-tam v dave ľudí zazriem Norrlandanovu tvár a zakaždým uprene hľadí priamo na mňa. Zamáva mi alebo pokýva hlavou, no v očiach sa mu zračí smútok. Moji priatelia ho začnú volať Psí pohľad. Smejeme sa z neho, je to kruté a protivné, ale je mi to jedno. Som opitá, chce sa mi tancovať a všetko je tak, ako má byť.

A vtom sa znenazdajky zjavíš priamo pred mnou. Nikdy predtým som ťa nevidela, určite sme sem neprišli tým istým autobusom. Tvoj kamarát, môj známy, vraví, že mi chce predstaviť niekoho, kto „je zo mňa úplne hotový“. A ty vedľa neho len stojíš a usmievaš sa od ucha k uchu. Si vysoký a chudý, s úsmevom ako kovboj zo starého filmu, pokrúteným a krivým, širokým a srdečným. Pomyslím si, že by z teba bola vydarená karikatúra. Taká, ktorá okamžite každého rozveselí. Na hlave máš čiapku. Musím poriadne zakloniť krk, aby som

ti videla do tváre. Nepočul si, akými slovami mi ťa predstavil náš spoločný známy, ale to je jedno. Nepôsobíš na mňa ako typ, ktorému by to nejakovo výnimočne prekážalo.

Keď mám v sebe zopár pohárikov, zvyčajne preberám iniciatívu. Možno zo strachu z odmietnutia sa chopím príležitosti hneď, ako sa naskytne, a dnes večer si tou príležitosťou ty. Rozhodla som sa, že sa mi páčiš. Vysoký a trochu krivý, s úžasným úsmevom. A tvoje oči sú obrovské. Naozaj by ťa mal niekto nakresliť, výsledok by určite stál za to. Vezmem ťa za ruku a ťahám ťa von na dvor. Neprtestuješ a necháš sa viesť. Vonku je ešte stále svetlo, nemôže byť viac ako deväť, ale koho už zaujímajú také banality. Mňa nie a teba isto tiež nie. Tvoje oči na svetle žiaria a sú až neuveriteľne modré. Zaujímalo by ma, či nosíš šošovky. Chcem sa ťa na to spýtať, no zarazím sa. Teraz na to nie je vhodná chvíľa.

Na dvore predávajú hotdogy vo výklenku budovy, ktorá kedysi slúžila ako prasací chliev. Postavíme sa do radu a ty ma pevne držiš za ruku. Vyzeráš, že by si ma pobozkal pri najmenšom náznaku povzbudenia, no ja som zdržanlivá. Spýtam sa ťa, koľko máš rokov, a ty odvetíš, že dvadsaťosem. Spadne mi kameň zo srdca, bála som sa, že si oveľa mladší. Vyzvedám, kde pracuješ, odpovieš, že v oblasti médií. Som zvedavá, ako zareaguješ, keď ti poviem, že pracujem v hudobnom priemysle a organizujem veľké podujatia a koncerty, no ty sa ma na nič nepýtaš. Môj vek ani povolanie ťa zjavne nezaujímajú. Zdá sa, že jediné, po čom túžiš, je obsypať ma bozkami. Hľadím na tvoj nákazlivý úsmev a rozhodnem sa, že nič viac mi netreba. Vezmem ťa za ruku a vediem ťa preč od stánku smerom k veľkej breze na lúke za školou. Sotva pred hodinou som sa tam bola vycikať. Z tanečného parketu sa s dunením šíri basová linka a ja sa nakloním a pobozkám ťa.

Bozk mi opätuješ a vezmeš moju tvár do rúk. Neskutočne sa mi to páči. Páči sa mi, ako bozkávaš, páčia sa mi tvoje ruky, tvoja vysoká postava a tvoje krivé ústa, ktoré sa nikdy nepre-

stávajú usmievať, ani vtedy, keď sa bozkávaš. Vrhne sa na seba ako tínedžeri. Tisneš sa na mňa celým telom, chrbát sa mi odiera o brezu a tričko mám už celé špinavé od kôry. Keby som mala postavu ako modelka, vyskočila by som do vzduchu a obomkla ťa nohami, no nespravím to. Len stojíme a pritískame sa o brezu ako dvaja nadržaní pubertiaci.

Pošepnem ti, že sme ešte neskončili, no vnútri to robiť nesmieme. Priznám sa, že tam na mňa ktosi márne čaká a nechcem mu ublížiť. Nie som si istá, či som to vyslovila preto, aby som sa pred tebou vytiahla, alebo zo mňa skutočne hovorí ohľaduplnosť. Možno sa len v твоjich očiach snažím vyzeráť lepšia, než v skutočnosti som. Svet sa mi rozmazáva pred očami, reagujem pudovo a impulzívne. Celý večer striedavo tancujeme každý so svojimi priateľmi a podchvíľou sa stretávame na našom mieste pri breze. S každou pribúdajúcou hodinou sú naše stretnutia čoraz intenzívnejšie. Vymeníme si telefónne čísla, čo podstatne uľahčí dohadovanie ďalšej horúcej chvíľky pri breze.

O jednej v noci sa párty končí a pred budovou už čakajú dva autobusy, ktoré nás odvezú späť do Štokholmu. Počkáme, kým nastúpi Psí pohľad, a sadneme si do druhého autobusu, aby sme sa mohli nerušene celú cestu bozkávať. Sedíme celkom vpredu a zo sedadiel za nami sa ozýva veselý krik. Zábava je zjavne stále v plnom prúde. Podávaš mi jedno slúchadlo a púšťaš mi AC/DC. Podotknem, že ich hudbu veľmi nemusím, a dodám, že som s nimi zopárkrát pracovala. Snažím sa, aby môj hlas znel ľahostajne, akoby to bola tá najsamozrejmejšia vec na svete. Táto informácia však na teba zjavne nespravila bohvieaký dojem. Pokrčíš plecami, prepínaš pesničky a nástojíš, aby som si vypočula túto a túto a ešte túto. Potom sa ku mne nakloníš a vtisneš mi dlhý bozk. Zdvihneš ma do náruče a obkročmo si ma posadiš na kolená. Milujem pocit, keď ma takto zodvihneš, a ešte viac milujem, keď ti môžem sedieť v lone.

Keď autobus o hodinu neskôr zastane na námestí Medbor-
garplatsen, celé líca a bradu mám doškriabané od tvojho str-
niska. Už dávno som sa tak vášnivo nebozkávala. Vystúpime
z autobusu a chceš ísť ku mne, ale to ti nedovolím. Chvíľu na-
liehaš, no ja trvám na svojom. Navrhneš, že by sme mohli ísť
k tebe. „No tak,“ snažíš sa ma presvedčiť, „nechcem nič, len si
vedľa teba ľahnúť.“ „Nie,“ odvetím, „dnes v noci spím sama.“
Nepotrebujem, aby si si o mne myslel, že som typ ženy, čo
sa s chlapom vyspí hneď na prvom rande. No keby sme spo-
lu skončili v byte, stalo by sa to. A to nechcem. Teda chcem,
ale nie hneď teraz. Chcem ťa ešte vidieť, chcem, aby toto bol
len začiatok. Rozlúčime sa a chvíľu hľadím na tvoj vzdalujúci
sa chrbát a hlavu, ktorá sa pohojdáva do rytmu hudby zo slú-
chadiel. Skôr než zaspím, pípne mi od teba esemeska. Píšeš,
že som krásna a že ma chceš opäť vidieť.

OKTÓBER 2014

Zobudím sa vedľa Ivana a pozriem na hodinky. Ukazujú pol
siedmej a ja si pomyslím, že túto noc sme sa vyspali relatívne
dobré. Väčšine ľudí by to nestačilo, no v našom svete je to viac
ako dosť. Ivan bude mať čoskoro deväť mesiacov, a hoci sme mu
pred tromi týždňami pri sťahovaní do nového bytu zariadili
vlastnú izbu, väčšinu času spávam s ním na matraci v jeho izbe.
Začali ho totiž trápiť nočné mory a navyše ho musím kŕmiť tri-
až šesťkrát za noc. Pôvodne sme dúfali, že konečne budeme
môcť noci tráviť spolu sami, len ty a ja. Včera večer, kým ty si
sedel v kuchyni a pracoval, ja som sa od desiatej do jedenástej
snažila utíšiť nášho syna a ďalšie dojčenie nemalo konca-kraja,
napísala som ti správu, že túto noc budem znova musieť zo-
stať s Ivanom. Odpísal si OK a dobrú noc. O chvíľku nato som
počula tvoje kroky medzi kúpeľnou a obývačkou. Zhasol si
všetky svetlá, umyl si si zuby, prezliekol si sa a ľahol si si spať.

Ja som ešte chvíľu zostala hore a do vyhľadávača v mobile som zadala „nočné mory u malých detí“. Očami som prebehla odporúčania na oficiálnych stránkach pre starostlivosť o zdravie, ako aj viaceré novinové články a témy na rodinných fórach. Po prečítaní článkov a diskusií som chvíľu premýšľala, či by Ivana naozaj mohli trápiť zlé sny, ktorými zvyčajne trpia podstatne staršie deti, no všetko tomu nasvedčovalo. Ivan má nočné mory, a preto ho v noci nedokážem utíšiť. S krikom sa zobudí vždy približne hodinu po zaspání, presne ako písali v článkoch na internete. Spravila som snímku obrazovky jedného z nich a poslala ti ho s komentárom: „Prečítaj si toto. Myslím si, že Ivan má nočné mory.“ No ty si neodpísal a v spálni vládlo hlboké ticho. Pomyslela som si, že si buď už zaspal, alebo si si správu síce prečítal, no nechcelo sa ti odpovedať. Krátko nato som zaspala aj ja.

Keď sa zobudíme, cítim sa takmer odpočinuto. Mačka dnes nemraučí pred dverami detskej izby ako inokedy a Ivan si od včerajšieho nočného záchvatu plaču pýtal ješ len dvakrát. Má dobrú náladu a chystá sa vyliezť z našej provizórnej postele na zemi. Lezie k dverám, pripravený na dobrodružstvá, ktoré na neho v byte čakajú. Vezmem ho na ruky a poviem, že ideme zobudiť ocka. Keď otvorím dvere, vbegne do izby mačka a nechá sa pohladkať. Zdá sa, že sa tiež práve zobudila.

S dieťaťom v náručí vojdem do spálne. Posadím Ivana na posteľ, aby k tebe doliezol a bol to prvé, čo ráno uvidíš. Poviem: „Dobré ráno, ocko,“ tónom, ktorý používam, keď hovorím s Ivanom, ale slová v skutočnosti adresujem niekomu dospelému. Väčšinou tebe. Ivan zamieri smerom k tvojej hlave, no sotva sa pohne, keď zbadám, že čosi nie je v poriadku. V takejto polohe som tá nikdy nevidela. Ležíš na boku, zvláštne prehnutý a vykrivený, s tvárou ponorenou do vanúša. Tvoja pleť má čudnú farbu. Je svetlejšia než zvyčajne, studená a bledá.

Bojím sa dotknúť tvojho členka, ktorý vytrča spod paplóna na kraji postele, no po chvíli váhania to urobím. Je chladný, sinavý a celý stuhnutý. V žilách ti už neprúdi krv. Už tu nie si. Si mŕtvy.

Všetko ostatné urobím reflexívne a mechanicky. Zodvihnem Ivana a jednou rukou ho držím, zatiaľ čo sa môj mozog celkom odosobní od všetkých emócií. Reagujem triezvo a rozumne, racionálnejšie než kedykoľvek predtým. Vytočím číslo záchrannej služby, a keď pracovníčka centrály zodvihne slúchadlo, jedným dychom vychrlím, čo sa stalo, svoje meno, tvoje meno, našu adresu a kód zvončeka pri bráne. Nalieham, že musia prísť hneď teraz, tak rýchlo, ako sa len dá. Sama to tu nevydržím. Ivan natáhuje rúčky k posteli a ja ho tuho, možno až prituho zvieram v náručí.

Žena v telefóne ma požiada, aby som hovorila pomalšie a skúsila ti nahmatať pulz. Odvetím, že je to zbytočné, no urobím, čo mi povie. S Ivanom opretým o bok a s telefónom vtláčeným medzi ucho a plece natiahnem voľnú ruku a pritlačím prsty na tvoj krk. Je studený a bez života. Presviedčam ženu, že nič necítim, že už tu so mnou nie si, že nežiješ.

Neviem, prečo to robím, ale chytím ťa za rameno a prevrátim ťa na chrbát, hoci som si istá, že si mŕtvy. Tvoje telo je ťažké a ja takmer stratím rovnováhu a mám čo robiť, aby som sa na teba nezvalila aj s dieťaťom. Hľadím na tvoju tvár. Na ľavom líci ti zostal odtlačok od vankúša, koža je žltkastá a pokrčená. Oko, ktoré bolo pritísnuté o vankúš je pootvorené. Tvoje modré oči nemajú takú jasnú farbu ako predtým. Sú sivé a už nikdy sa nezahľadia na mňa ani na nášho syna. Keď zbadám to oko, v okamihu pustím tvoje rameno a telo meravo dopadne do tej istej polohy, v akej ležalo pred chvíľou. Nie je v tebe ani štipky života a ja už v spálni nevydržím ani o sekundu dlhšie.

To isté poviem aj žene v slúchadle a položím. Ivana zavi-
niem do deky, posadím ho do nosiča a vyložím si ho na brucho.
Cez plecia si prehodím sveter, potom si spomeniem na mačku
a zamknem ju do kúpeľne spolu s miskami s jedlom a vodou.
Obávam sa, že inak by utiekla, keďže viem, že najbližšia osoba,
ktorá prekročí prah môjho bytu, istotne nebudem ja.

Zamknem dvere, privolám výťah a zveziem sa na prízemie.
Vyjdem do záhrady pred domom, posadím sa na lavičku a ča-
kám, kým príde sanitka. Onedlho začne svať.

Na príchod sanitky vyčkávam minimálne polhodinu. Ale nie,
to by som záchranárom krivdila. Cesta im trvala len zopár
minút, no mne sa to zdalo ako večnosť. Sedíme na dvore, ja
v pyžame a vo svetri, Ivan v nosiči, zabalený do deky, a suse-
dia odchádzajúci do práce nás začudovane sledujú. Nikto sa
mi však neprihovorí. Niektorí kývnu hlavou na pozdrav a od-
vrátia zrak, iní len ukradomky poškľučujú. Zíde mi na um, že
by som mala niekomu zavolať, no neviem komu. Napokon
zatelefonujem tvojmu staršiemu bratovi a vzápätí počujem,
že prichádza sanitka.

MÁJ 2009

„Nikdy nebudem neverný,“ pošepneš, uprene mi hľadiac do
očí. Tvoja tvár je len pár centimetrov od mojej. Ležíme v po-
steli a ja rozmýšľam, či tým naznačuješ, že nikdy nebudeš ne-
verný mne, alebo mi len chceš dať najavo, ako máš nastave-
ný morálny kompas. Nevieť, ďalej sme to nerozoberali. Tak
je to s tebou často. Čosi len tak mimochodom, bez príkras
poznámenáš, čosi, čo vyznie jednoducho, priam banálne, no
mňa to naplní neistotou a otázkami, ktoré sa ti zatiaľ neodvá-
žim položiť. Je to jedna z vecí, ktoré ma na tebe fascinujú. Si
iný než ostatní a páčiš sa mi. Veľmi.

Ležíme nahí v posteli v tvojom minimalistickom, sotva zariadenom byte na ulici Långholmsgatan vo štvrti Hornstull. Všetky okná sú orientované jedným smerom, vzduch v byte nemá ako prúdiť a je v ňom strašné teplo. Nemáš závesy a do izieb celé dni praží slnko. Napriek tomu trávime čas u teba, lebo tu sa cítiš najlepšie, a ja neprotestujem. V poslednom čase sme tu často. Tu, v tvojom byte, v tvojej posteli, nahí.

Skončili sme tu hneď na druhý deň po našom prvom stretnutí. Vyrazili sme spolu na ďalšiu párty, ktorú sme strávili pritúlení pod dekou na sedačke terasy nočného podniku. Už som viac nevedela vzdorovať, stačil mi jeden deň, aby som dokázala, čokoľvek som si potrebovala dokázať, a tebe tiež nebolo treba hovoriť dvakrát. Teraz tu spolu ležíme a ty vravíš, že nikdy nebudeš neverný. Zamumlem čosi ako: „Mhm, fajn,“ a spomeniem si, koľkokrát som ja sama bola neverná. Pomyslím si, že je to síce ľahké slúbiť, ale oveľa ťažšie aj dodržať. No tvoj prístup sa mi pozdáva. Veľa o tebe vypovedá. Poznáme sa už dva týždne. Fascinuješ ma, chcem o tebe vedieť všetko, ale snažím sa udržať si odstup a príliš nevyzvedať. Nikdy ti nepoložím viac otázok než ty mne a, popravde, ty sa na môj život veľmi nepýtaš. Tak sa nepýtam ani ja.

Keď som po prvý raz vošla k tebe do bytu, vyhrkla som, či si sa práve nasťahoval. Nemal si tam takmer žiadny nábytok. Prázdna chodba, obývačka s pohovkou, televízor a malý písací stôl v rohu miestnosti. Na stole stál len počítač, ktorý využívaš na prácu, a nalepovacie lístočky s poznámkami. Máš pekný rukopis s drobnými písmenkami, dokonca aj veľké písmená sú malé. Vtedy som to nevedela, no názvy na papierikoch patria produkčným spoločnostiam, s ktorými spolupracuješ. „Backup Callboy“ čítam na jednom. „Poslať mail Annelie“ stojí na druhom. „Server Camp David“ píšeš

na treťom. Na ďalšom lístočku je veľkými písmenami napísané „NIKDY VIAC“. Keď som sa spýtala, čo to znamená, odvetil si, že je to pre teba pripomienka, aby si si už nikdy viac nenaložil na plecيا toľko práce ako minulý rok. Prezradil si mi, že si vtedy takmer skolaboval. Pracoval si dňom i nocou a strašne si vychudol, ale už sa odmietaš takto týrať. Odvetila som, že tá úplne chápem, a podotkla som, že aj moja práca si často vyžaduje dlhé nadčasy a bezsenné noci. „Tak sa na to vykašli,“ povedal si, akoby to bola tá najjednoduchšia vec na svete. Akoby na teba moja práca neurobila absolútne žiadny dojem. Pamätám si, že v tom momente som sa do teba zaľúbila ešte viac.

V spálni stála len posteľ a posilňovacia lavica. Nič viac. Žiadny koberec na podlahe, žiadne závesy na oknách, na stene visel jeden jediný plagát mrakodrapu, nad ktorým sa vznášal osamelý mrak.

Keď som sa spýtala, či si sa práve prisťahoval, zdalo sa, že vôbec nerozumieš, ako mi to mohlo napadnúť. Odvetil si, že tu bývaš už osem rokov. Zjavne k životu viac nepotrebuješ. Naznačil si, že si vyrástol obklopený množstvom vecí a zbytočností a ty tak žiť skrátka nechceš. Z ozdôb, čačiek a nánosov prachu dostávaš paniku. Pomyslím si, že to s tým svojím minimalizmom možno trochu preháňaš, a nemám pocit, že by si na tej lavici pravidelne cvičil. Pripadal si mi zvláštny a to ma na tebe priťahovalo.

V tejto chvíli nám však tvoja posteľ celkom stačí a nič iné nepotrebuje. Trávime tu večery, noci, rána a takmer celé víkendy. Keď sme hladní, ideme sa najesť von. Okrem toho chodíme na dlhé prechádzky. Držíš ma za pás a ja si užívam, aký si vysoký, a tajne dúfam, že na trase medzi štvrtou Skanstull, v ktorej bývam, a Hornstull, v ktorej bývaš ty, stretneme niekoho známeho. Chcem, aby ma s tebou videli. Chcem natrafiť na svojich priateľov a známych a počuť,

ako si o nás za chrbtom šepkajú a špekulujú, kto len môžeš byť. „Ako im to spolu pristane,“ predstavím si, že hovoria. Aký vysoký a atraktívny muž, istotne si pomyslia. Som hrdá, že k sebe patríme. Aj keď o tom zatiaľ nehovoríme, je to tak. Patríme k sebe.

Od nášho prvého rande sme sa stretávali približne každý druhý deň, a keď sme spolu neboli, udržiavali sme kontakt cez čet a esemesky. Za ten čas som sa o tebe zopár vecí naučila. Napríklad viem, že nerád telefonuješ. Keď si píšeme, si úplne iný ako naživo. Tvoje správy sú strohé a pôsobiš v nich tvrdo a neprístupne. Rýchlo sa snažíš dostať k pointe, aby si mohol tému čo najskôr ukončiť. Keď sa však stretneme, si milý, pozorný, vtipný, nenútený a nikdy nemáš ďaleko k smiechu. Rád ma držíš za ruku a bozkávaš, aj keď práve neležíme v posteli. A nemýlila som sa, nosíš kontaktné šošovky. Sú dosť hrubé a zvýrazňujú tvoje jasnomodré oči. Bez šošoviek takmer nevidíš a večer, keď si sám doma, vyberieš si ich a nasadiš si okuliare. Neznášaš ich, ale podľa mňa sa ti hodia. Sú pokrivené a dokonale dopĺňajú tvoj úsmev. Všetko na tebe je trochu krivé. A všetko sa mi neskutočne páči.

Keď sa ráno lúčime, väčšinou si nechceš plánovať ďalšie stretnutie. Uvidíme sa neskôr, prehodíš, a ja sa neodvážim spýtať kedy. Nikdy sa nepýtaš, či náhodou nemám nejaký program, a keď ti sporadicky spomeniem svoje plány, mám pocit, akoby som sa ti vtierala. Tvoja dvojtvárnosť vo mne vzbudzuje obrovský záujem. Tvoja osobnosť je komplexná a plná paradoxov. Si prítomný v každom okamihu, no zároveň taký vzdialený. Chvíľu si blízko a vzápätí tak ďaleko. Keď nie sme spolu, neustále na teba myslím. Napäto čakám, kedy sa mi ozveš, a hodiny bez teba sa mi zdajú nekonečné.

A ty sa vždy ozveš. Len musím byť trpezlivá a zopár hodín počkať. Pomaly si začínam zvykať na tvoj rytmus. Učím sa byť

súčasťou tvojho sveta. Som do teba zalúbená až po uši. Nevieť, či mi to trvalo dva týždne alebo dva dni. Nevieť, kedy som si to naplno uvedomila. No som si istá, že ťa milujem.

OKTÓBER 2014

Sanitka dorazila a mimoriadne zdvorilí a vlúdni muži, ktorí z nej vystúpili, strávili v byte len zopár minút. S Ivanom som zatiaľ sedela na lavičke pred bránou a čakala. Jeden zo záchranárov ku mne podišiel a oznámil, že som mala pravdu a môj partner je mŕtvy. Poznamenal, že je to síce len malá útecha, no zdá sa, že netrpel žiadnymi bolesťami a skončil pokojne počas spánku. Jeho slová mi útechu nepriniesli.

Záchranár mi pokynul, aby som sa spolu s ním vrátila do bytu. Viem, že by som mala. Keď už pre nič iné, Ivan potreboval vymeniť plienku, no nedokázala som sa pohnúť. Už nikdy som nechcela prekročiť prah nášho príbytku.

Zavolať som tvojmu bratovi a ten zas zavolať tvojim rodičom. Potom som zatelefonovala svojej nevlastnej mame a všetci boli razom na ceste. Hnali sa sem zo svojich domovov, kde pred chvíľou začali celkom obyčajné pondelkové ráno. Záchranárovi odvetím, že chcem zostať sedieť na lavičke, kým nepríde niekto, koho poznám. Súhlasí a povie, že polícia je na ceste, pričom nezabudne zdôrazniť, že o nič nejde a v prípade náhleho úmrtia mladého človeka je to úplne bežný postup. Hovorí, že si nemám myslieť, že som z niečoho podozrieva alebo že bol spáchaný zločin. Skrátka len postupujú podľa predpisov. Muž rozprával ďalej, no ja som ho sotva registrovala. Vtom z brány vyšla suseda s dieťaťom, ktoré na nás cívelo s vypleštenými očami. Zjavne takú scénu doteraz nevidelo. Ja v pyžame, Ivan v nosiči a záchranári v kriklavých neónovožltých vestách a tmavozelených overaloch. Dieťa na

nás chvíľu zvedavo hľadelo, potom sa mamy začalo vypytovať, z ktorého poschodia sme, ako sa voláme a čo sa stalo. Nič som nepovedala a jeho mama tiež nie. Záchranári stíchli a suseda pridala do kroku, vzala dieťa na ruky, umlčala všetky otázky a rýchlo vybehla na ulicu. Sklopím zrak a mlčky hľadím na sivý betónový chodník. Mám pocit, akoby som práve stratila svoj domov.

Policahti prišli zároveň s tvojím bratom. Netuším, odkiaľ nabral toľko sily, no podarilo sa mu prevziať kontrolu nad situáciou. Pevne ma chytil za plecía a viedol ma hore do bytu. Rozhodne odmietnem znovu vstúpiť do spálne. Uistí ma, že nemusím, stačí, keď zostanem v kuchyni. Policahti mi vraj chcú položiť zopár krátkych otázok.

V kuchyni začnú muži zákona prehľadávať skrinku s liekmi. Počujem, ako policajтка pošepne kolegovi, že je tu toho toľko, že nevie, kde začať. Prezerá si moje tabletky na spanie dovezené z Ameriky a pýta sa, čie sú. Odvetím, že patria mne, a zahanbím sa, že som v priebehu niekoľkých rokov nzbierala toľko škatuliek. Z každej cesty do New Yorku som sa vrátila s nejakým balením liekov a napriek tomu, že som ich takmer vôbec neužívala, podarilo sa mi zhromaždiť poriadnu zbierku. Pokúšam sa to policajtom vysvetliť, no nedáva to veľmi zmysel. Uznávam, že to znie trochu šialene a normálny človek čosi také nerobí. Policahti len prikývnu a pokračujú v hľadaní. Prezerajú si tvoje pilulky a chcú vedieť, či som si nevšimla nejakú zmenu v tvojom správaní. Odvetím, že nie. Policajтка sa pýta, prečo máme doma okrem liekov bez receptu aj toľko tabletiék na spanie predpísaných od lekára. Poviem, že mi ich lekár predpísal pre množstvo bezsenných nocí, ktoré som strávila staraním sa o Ivana. Vysvetlím, že ho musím po nociach dojsť a že trpí nočnými morami, a keď konečne zaspí, nemôžem zaspať zase ja. Podotknem, nech balenie pokojne otvorí, uvidí, že som si nevzala ani jednu tabletku.

Podvedome cítim, že je pre mňa dôležité, aby videla, že som neužila ani jednu. Policajtká pozrie do škatuľky a mňa sa odrazu zmocní strach. Čo ak je prázdna? Čo ak si si siahol na život? Doposiaľ mi táto myšlienka nezišla na um. Policajtkine prsty sa hýbali ako v spomalenom filme, keď otvárala malú bielu škatuľku s červeným výstražným trojuholníkom na bočnej strane. Balenie bolo, vďaka bohu, plné.

Policajti si zapisujú názvy všetkých liekov a vykladajú ich na stôl, škatuľku po škatuľke. Pýtam sa, koľko im to ešte potrvá, a policajtkin hlas zmäkne a odvetí, že o chvíľu sú hotoví a že ide o štandardný postup.

Vtom do kuchyne vojde moja nevlastná mama. Hneď ako počula, čo sa stalo, nasadla do auta a hnala sa sem až z Uppsaly. Odkedy ju poznám, vždy bola ženou činu, a už je to takmer tridsať rokov. Keď ma pri kuchynskom stole objíme, po prvý raz prepuknem v plač. Mama sa rozplače tiež. Vykrútim sa z jej pevného zovretia a poprosím ju, aby sa postarala o Ivana. Treba mu dať raňajky a vymeniť plienku, no ja som zatiaľ na nič z toho nemala čas. Nenamieta, vie, že tým mi teraz pomôže najviac. Keď mi berie Ivana z náručia, uvedomím si, že som po celý čas kľčovito zvierala popruhy nosiča. Teraz, keď v ňom Ivana niet, neviem, čo s rukami. Príde mi zle. Ivan sa rozplače, no stará mama ho utíši, vymení mu mokrú plienku a potom sa s ním hrá pri jedinom kúte kuchynského stola, ktorý policajti nezapratali liekmi. Medzi rečou mi oznámi, že aj moja vlastná mama je už na ceste. Posadím sa na pohovku v obývačke, pritom počujem Ivanov smiech a kútikom oka vidím nevlastnú mamu pretisnúť sa pomedzi policajtov, aby sa dostala k detskej výžive v chladničke. S vedomím, že o Ivana je dobre postarané, sa pokúšam uvoľniť a pozbierať si myšlienky, no bezúspešne. Myslím len na to, že do spálne už nikdy nevkročím. Nikdy, nikdy viac. Okrem toho je však moja hlava celkom prázdna.

Zajtra máš narodeniny, ale odmietaš o tom hovoriť. Tvrdíš, že narodeniny sú pre teba deň ako každý iný, a niekoľkokrát zdôrazníš, nech mi ani len nenapadne kupovať ti darček. Narodeniny v tebe vyvolávajú úzkosť, pretože ti pripomínajú, ako rýchlo plynie čas, a máš pocit, že posledné roky svojho života si premrhal. Myslíš si, že takéto časové mílniky sú len nepríjemnou pripomienkou tvojich vlastných nedostatkov. Pýtam sa ťa, o akých nedostatkoch hovoríš, no rozhovor ťa očividne znervózňuje a snažíš sa ho ukončiť. Odsekneš, že už pridlho bývaš na tej istej adrese, máš tú istú prácu a dookola robíš to isté. Pomyslím si, že si fakt čudák, no nahlas to radšej nevysslovím. Veď rovnako vyzerá život väčšiny ľudí, ktorých poznám. A napriek tomu svoje narodeniny oslavujú. A okrem toho, teraz som v tvojom živote ja. Veď spolu v podstate chodíme. To je predsa novinka a žiadna maličkosť. Nedokážem pochopiť, prečo sa na to nepozeraš rovnako.

Stretávame sa už takmer mesiac a som poriadne vystresovaná z toho, že vôbec neviem, aký darček by som ti mala kúpiť. Predstava, že hneď na začiatku vzťahu zavedieme pravidlo, že si nebudeme dávať narodeninové darčeky, sa mi vonkom nepáči. Zaumienila som si, že niečo musíš dostať, len absolútne netuším čo. Čo darovať človeku, ktorý odmieta oslavovať, no zároveň je tým najlepším, čo ma v živote stretlo? Odhadnúť správnu mieru je náročné a ja sa chytám každého stebielka v snahe nájsť niečo, čo potrebuješ a čo by ťa potešilo. Niečo tak akurát.

V tvojom byte zrejme žiadnu indíciu, čo by sa ti páčilo, nenájdem. Jediné, čo sa z neho o tebe dozvedám, je, že máš rád jednoduchosť. Neodvážim sa darovať ti umenie a nábytok už vôbec nie. To by bolo po pár týždňoch randenia priveľa aj na mňa. Žeby nejaký kuchynský spotrebič? To určite. Nudnejší darček si už ani neviem predstaviť. Len ja, láska môjho

života a... naša teflónová panvica. Neprichádza do úvahy. Uvažujem, že by som ti kúpila niečo na oblečenie, no obávam sa, že si vyberavý a keby som zvolila nesprávny kúsok, pravdepodobne by si ho išiel vrátiť. A mňa by sa to poriadne dotklo. Tvoj šatník je rovnako striedmy ako tvoj byt. Za celý čas, čo sme spolu, som ťa videla vystriedať tri kárované košele, zopár bielych tričiek, tmavomodrú mikinu a zo tri džín-
sy. Tvoje nohy a zadok vyzerajú v džínsoch neskutočne. Čudujem sa, že s takými nohami nerobíš modela pre rifle. Na chvíľu sa zasnívam a napokon si poviem, že s nákupom oblečenia radšej počkám, kým ťa trochu lepšie spoznám.

Nenápadne nakuknem do skrinky v kúpeľni a, neprekvapivo, je takmer prázdna. Čo je však úplne plné, je fľaška s tvojím parfumom. Nájdem ešte šampón a nejaké mydlá bežných drogériových značiek. Chvíľu mlčky postávam v tvojej kúpeľni. Zvyčajne tu tráviš mimoriadne veľa času. Sprchuješ sa niekoľkokrát za deň a nepreháňam, keď poviem, že to zbožňuješ. Horovievaš, že pod sprchou sa ti najlepšie rozmýšľa a zakaždým nájdeš odpoveď nielen na pracovné problémy, ale aj na zásadnejšie životné otázky. Len tak z ničoho nič prehodíš, že je čas na sprchu, o dve sekundy zmizneš za dverami kúpeľne a mňa necháš samu v posteli alebo na pohovke v polohe, ktorá ešte stále opisuje kontúry tvojho tela. Na spoločnú sprchu si ma nikdy nepozval a ja som sa nechcela vnucovať. Raz som nazrela dnu cez pootvorené dvere kúpeľne. Stál si v sprchovacom kúte, nahý a otočený chrbtom, a mne sa naskytol pohľad na tvoje dlhé a podľa mňa dokonalé nohy a zadok. Prúd vody ti stekal na hrud' a pohľad si upieral na kachličky na stene. Nezbadal si ma a ja som tíska vyklzla, zavrela za sebou dvere a vrátila sa na svoje miesto na pohovke. Znudene som si listovala v knihe alebo pozerala do mobilu, aby si si nemyslel, že sa neviem dočkať, kým sa ku mne vrátiš. Napadne mi, že by sa ti možno hodil sprchový záves. Alebo drahé, luxusné mydlo. Rýchlo si však uvedomím, že je to hlúposť, a všetky podobné nápady zavrhnem.

Tvoje narodeniny pripadli na štvrtok a zároveň začiatok predĺženého víkendu, zajtra je sviatok Nanebovstúpenia Pána. Zobudíme sa po noci plnej alkoholu, ako vždy v objatí a bez šiat, ktoré sú v pokrčených kôpkach porozhadzované na zemi okolo postele. Včera bol jeden z prvých večerov, keď sme sa spolu oficiálne ukázali v spoločnosti, a len čo sa zobudím, počítam v hlave všetkých známych, ktorí nás videli. Som hrdá na to, že k tebe patrím, že môžem byť ženou, ktorú ty, podľa vlastných slov osamelý vlk, na verejnosti objímaš okolo pásu, ktorú bozkávaš a s ktorou sa smeješ. Pokladám nás za neprehliadnuteľný pár. Obaja sme vysokí a chudí a skôr zaujímaví než klasicky príťažliví. Nahováram si, že vytrčame z davu, a naplňa ma to radosťou.

Keď sa potichu vykradnem do kuchyne, ešte spíš. Prichystám zopár chlebičkov a do pohárov nalejem džús. Chvilu hľadám tácku, no žiadnu nenájdem a pomyslím si, že by to bol dobrý darček. Namiesto toho som ti kúpila formu na pečenie. Raz si spomenul, že vieš piecť úžasné jablkové koláče a že v deň, keď mi ich urobíš, od pôžitku určite odpadnem. Nič kreatívnejšie mi, bohužiaľ, nenapadlo. Okrem formy som kúpila ešte vtipnú knižku o tom, čo sme sa mali naučiť na strednej, no pravdepodobne zabudli. Nie som z darčiekov nadšená, ale nič sa nedá robiť. Stoja tu, vedľa pomarančového džúsu a obložených chlebičkov. Snažím sa potlačiť pocit hanby, zhlboka sa nadýchnem, zamierim do spálne a začnem spievať *Veľa šťastia, zdravia*.

OKTÓBER 2014

Policaisti odišli a záchranári podali štafetu obhliadajúcemu lekárovi, ktorý mal určiť príčinu smrti. Aspoň predpokladám, že práve preto prišiel. Z viet, ktoré sú mi adresované, vnímam len útržky. Slová mi bezcieľne poletujú okolo

hlavy a akokoľvek sa usilujem počúvať a chápať, skrátka mi to nejde. V každom prípade viem, že dorazil lekár, vošiel do tvojej izby, vyšetrí tvoje bezvládne telo a stanoví čas a príčinu smrti.

Tvoja mama, otec, starší brat a synovec sú už všetci tu. Moja nevlastná mama sa stará o Ivana a je mi nablízku, v každej chvíli pripravená pomôcť. Chvilami sa pustí do plaču. Môjho otca stratila, keď bola moja mladšia sestra v Ivanovom veku, a presne si pamätá, aké to pre ňu bolo ťažké. Napriek tomu alebo možno práve preto je teraz taká pohotová a praktická a robí to, čo najviac potrebujem. Venuje sa Ivanovi a snaží sa mi to aspoň takto uľahčiť. Hrá sa s ním, prebaľuje ho, a keď je hladný, prinesie ho, aby som ho nadojčila. Potom ho opäť odnesie a ďalej opatruje.

Tvojmu otcovi sa z hrdla sem-tam vyderie zúfale kvílenie, akýsi bezodný nárek. Pomedzi to neustále rozpráva, chodí hore-dolu po izbe, ktorou sa nesie jeho hlas. Na okamih si sadne, potom zas vyskočí zo stoličky, pobehuje a pokúša sa pochopiť, čo sa stalo. Snažím sa nevšimáť si ho, vytesniť jeho hlas. „To nie je možné,“ bedáka dookola. „To predsa nie je možné.“ Prajem si, aby stíchol. Tvoja mama mlčí a má neprítomný pohľad. Moje oči sú rovnako prázdne ako tie jej. Upieram zrak kamsi do prázdna a takmer na nič nereagujem. Tvoj brat prevzal velenie a správa sa ako môj ochranca. Objíma ma, prihovára sa mi šepotom, ktorý ma nereže v ušiach, a dbá na to, aby som pila dostatok tekutín. Odrazu z dverí tvojej spálne, našej spálne, vyjde obhliadajúci lekár. Je mi na vracanie a jeho slová vôbec nechcem počuť. Zasyčím tvojmu bratovi do ucha, že do spálne v žiadnom prípade nevročím. Tuším, že lekár bude chcieť, aby som tam s ním išla.

A nemýlim sa. Posadí sa vedľa mňa a pomaly rozpráva. Vyzerá to, akoby sa prihováral malému dieťaťu alebo hluchému, alebo niekomu, kto vôbec ničomu nerozumie. Dôrazne

artikuluje a ja si uvedomujem, že sa snaží preniknúť cez husté mračná, ktoré sa na mňa zniesli. Zjavne to nerobí po prvýkrát.

„Carolina, počúvajte ma, poviem vám, čo sa stalo. Počujete ma? Ak máte akékoľvek otázky, pokojne sa pýtajte a ja vám odpoviem tak, aby ste tomu rozumeli. Aksel v noci zomrel počas spánku. Pravdepodobne len hodinu predtým, než ste vošli do izby. Príčinu smrti zatiaľ s určitosťou stanoviť nedokážem. Vonkajšia prehliadka tela mi nič konkrétne neprezradila, no predpokladám, že mu zlyhalo srdce. Budeme musieť urobiť sériu vyšetrení. Ale, Carolina, je dôležité, aby ste vedeli, že Akselova smrť bola bezbolestná. Počujete? Vôbec sa netrápil. Stalo sa to v spánku a spal rovnako ako každú noc. Zaspal a už sa nezobudil. Je naozaj dôležité, aby ste to počuli. Teraz si to možno neuvedomujete, ale keď sa pomaly spamätáte, vedomie, že skončil pokojne a bezbolestne, vám pomôže. A nezabudnite, že by sa to stalo, či by ste v spálni boli, alebo nie. Tak či onak by ste ho nedokázali zachrániť. Keď sa niekomu zastaví srdce ako v noci Akselovi, väčšinou, žiaľ, nedokážeme pomôcť. Dokonca ani keď pacient v tom okamihu leží v nemocnici, vôbec nie je zaručené, že dokážeme zvrátiť tento typ zástavy srdca. Dnes vám nemôžem s určitosťou povedať, prečo Akselovi zastalo srdce, no stáva sa to. Nazýva sa to náhla kardiálna smrť. Verte mi, všetko nasvedčuje tomu, že pri tom netrpel. A vy by ste mu nemohli pomôcť, ani keby ste ležali vedľa neho alebo zavolali záchranku skôr. Onedlho príde auto, ktoré Akselovo telo odvezie do Ústavu súdneho lekárstva v Solne, a nebude to pre vás pekný pohľad. Myslím si, že by ste všetci mali na chvíľu odísť z bytu. Súdny lekár vykoná pitvu a určí presnú príčinu smrti. Dajú vám kontakt na prideleného príslušníka polície, ktorému môžete zavolať, keď budete mať akékoľvek otázky. Chápem, že je toho na vás teraz priveľa. No skôr, než odvezieme jeho telo, mali by ste ísť do spálne a rozlúčiť sa...“

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

To nedokážem. To nezvládnem.

Snažila som sa rozohnať hmlu, ktorá vládla všade navôkol, a zo všetkých síl som sa usilovala počúvať a pochopiť, čo mi lekár hovorí. A teraz sme sa dostali do momentu, ktorého som sa desila zo všetkého najviac. Nechcem tam ísť. Nepotrebujem to. Nezvládnem to, dookola opakujem. Išla som, keď zomrel otec, išla som, keď zomrela stará mama, no teraz tam ísť nedokážem. Nemôžem.

Celkom sa zrútim. Usedavo nariekam a trasiem sa na celom tele. Tečie mi z nosa, z úst sa mi valia sliny a košeľa tvojho brata je razom celá mokrá a lepkavá, keď sa mu hodím do náruče. Stratím sa v jeho objatí a už nikdy nechcem nájsť cestu von. „Zvládneš to,“ šepká mi do ucha a pravdepodobne mi sliny a hlienky stiekli aj tam, no napriek tomu ma ticho povzbudzuje a tuho objíma. „Pôjdeme dnu spolu,“ povie. „Musíme to urobiť. Inak to nejde.“

Netuším, ako dlho už v spálni stojíme, no odrazu si uvedomím, že tvoji rodičia a moja mama s Ivanom sú tu s nami tiež. Podídu k nám a obkolesia nás v nešikovnom objatí, ktoré ma takmer udusí. Ich ruky sú všade okolo mňa a ja nemôžem dýchať. Hovorია, že je dobre, že som sa s tebou prišla rozlúčiť. A že vyzeráš tak vyrovnané a pokojné.

Už to dlhšie nevydržím. Musím sa vymaniť z ich zovretia, potrebujem sa nadýchať čerstvého vzduchu a viem, že nemám inú možnosť, len podísť bližšie a venovať ti posledný pohľad. Tvoj starší brat ma podopiera a spolu kráčame k posteli. Čaká nás posledná rozlúčka. Keď sa o pár minút neskôr s trasúcimi nohami konečne vypotáčam cez prah spálne, tuho zažmurím oči.

Celý deň sme sa prechádzali a hneď po obede si vyhlásil, že to boli tvoje najlepšie narodeniny v živote. V parku Tanto-lunden sme si spravili piknik a ty si ma celý čas držal za ruku. Vtedy si si po prvý raz všimol, že si hryziem nechty. Pozrel si na ne, na časť tela, za ktorú sa najviac hanbím a ktorá svetú prezrádza moju nervozitu a nedostatok sebaovládania, no zdalo sa, že ten pohľad ťa neznechutil. Poobzeral si si ich, pobozkal a pohladil zaoblené okraje mojich nechťov a po chvíli si skonštatoval, že mám gitarové prsty. Srdce mi prudko búšilo od hanby a cítila som, ako mi líca zalieva červeň. Neznámam, keď sa mi niekto pozerá na ruky, ale teraz si ten niekto bol ty a skôr či neskôr to muselo prísť. Chcem sa, aj napriek svojím škaredým prstom, stať pevnou súčasťou tvojho života. Vlastne chcem, aby sa moje ruky odteraz už nikdy neprestali dotýkať tvojho tela.

Je popoludnie a tvoja nálada sa odrazu prudko zmení. Netuším, čo sa stalo, ale už sa nesmeješ na mojich vtipoch a tvoj pohľad čoraz častejšie stvrdne a mieri do prázdna. Podobne je na tom aj naša konverzácia. Zdá sa, že tvoju myseľ zamestnáva čosi vážne. Keď kráčame vedľa seba, už ma nedržíš za pás. Usilujem sa pôsobiť nenútené, rozprávam viac ako zvyčajne, vtipkujem viac ako inokedy, ale ty si duchom neprítomný. V snahe získať kontrolu nad situáciou navrhujem, aby sme zašli na večeru a zopár drinkov na terasu nášho obľúbeného klubu. Dnes večer tam hrá kapela, ktorej spevák je môj známy, a myslím si, že by sa ti mohli páčiť. Básnim, aký má úžasný hlas, prirovnám ho k Neilovi Youngovi, prezradím ti pikošky z jeho súkromného života. Ty sa odrazu vrátiš späť do reality, pozrieš na mňa a prerušíš moju záplavu slov.

Vravíš, že ak mi to nevadí, radšej by si išiel domov a dnešný večer strávil osamote.

„Jasné, samozrejme, vôbec mi to nevadí,“ odvetím s priveľkým entuziazmom v hlase, ale pravdaže to tak nemyslím.

Potom veci nabrali rýchly spád. Tvoj večerný program je už rozhodnutý, dohodli sme sa, že ho nestrávime spolu, tak prečo sa nerozlúčiť hneď teraz? Práve to ti teraz zrejme beží v hlave. Mám pocit, akoby ti odľahlo. Na rohu ulice Hornsgatan dostanem rýchly bozk na líce a ani sa nenazdám, už hľadím na tvoj chrbát a dlhé, dokonalé nohy, ktoré sa svižným tempom náhlia domov. Vidím, ako si do uší vložíš slúchadlá a kapucňu si stiahneš hlboko do čela. Nahováram si, že teraz sa ti kráča ľahšie, tvoj chrbát vyzerá takmer šťastne. Stojím na mieste a uprene hľadím tvojím smerom, pripravená zamávať, keby si sa obrátil. Ty sa však neotočíš, tvoja silueta sa vzdaluje dolu ulicou a každým krokom je menšia a menšia. Až keď ju pohltia ostatní okoloidúci na chodníku, obrátim sa tiež. Nemám potuchy, čo sa to vlastne stalo, a rada by som vedela, kedy sa opäť uvidíme.

Tvoje narodeniny oslávim aj bez teba. Na terase sa stretnem s priateľmi, no celý večer nemyslím na nič iné len na teba. Moja nálada je na bode mrazu a mám pocit, že bez teba sa už vôbec nedokážem zabaviť. A ty zatiaľ trčíš doma. Aspoň dúfam. Zdalo sa, že sa tešíš, že môžeš ísť domov a že sa ma konečne zbavíš. Som si istá, že minimálne do zajtra sa mi nezveš, a to ma trápi najviac.

OKTÓBER 2014

Pohladím ťa po líci, no akoby som mala pod rukami čosi cudzie. Toto nie si ty. Je to len telo, síce tvoje telo, no ty už v ňom nie si. Tvoja pleť vyzerá trochu lepšie, akoby ti lekár na líca naniesol púder. Oči máš zatvorené a zvyšok tela je pod prikrývkou. Noha ti už spod nej nevytŕča. Ležíš tu strnulo

a bez života, a hoci si uvedomujem, že pointa celej tejto scény je, aby som si tá zapamätala s pokojným a vyrovnaným výrazom na tvári, to sa nikdy nestane. Pre mňa si už len telo. Telo, ktoré lekár nastrojil tak, aby sme sa mohli naposledy rozlúčiť.

Dokonca ani nevyzeráš ako ty. Vyzeráš presne ako mŕtve telá, ktoré som za svoj život videla. Ako môj otec, ako moja stará mama. Uhladene a nehybne. Si upravený, studený, bledý a pritom to vôbec nie si ty. Skôr než som otvorila oči, keď ma tvoj brat viedol k posteli, vedela som, ako budeš vyzerat'. A som si istá, že toto nie je pohľad, ktorý mi utkvie v pamäti. Tvoje mŕtve telo som už videla a bol si tam len ty, ja a náš syn.

Radšej by som ťa videla tak, ako som ťa našla ráno, v čudnej polohe s tvárou zaborenou do vankúša. Radšej by som videla tvoje pokrčené líce, pootvorené oko a studený členok. Chýba mi posledný pohľad, ktorý patril len mne. Posledný okamih, keď sme boli spolu sami.

Pohladím ťa po líci a zašepkám svoje zbohom. Mám pocit, akoby som vystúpila zo svojho tela a na celú scénu hľadela ako nezúčastnený divák. Sama pred sebou sa hanbím, že neplačem viac. Aj oči tvojho brata sa zaliali slzami. Po prvý raz, odkedy sem prišiel, nezvládol zadržať plač. Keď sa s tebou rozpráva, snaží sa utlmiť svoje vzlyky a jeho hlas zostáva pevný. Skloní sa k tebe, pobožká ťa na čelo a zašepká: „Zbohom, braček.“ Opatrne ťa objíme, aby nenadvihol prikrývku a nepohol tvojimi rukami. Tvár zaborí do vankúša vedľa tvojej. „Môj milovaný braček,“ ozve sa tlmene z vankúša.

Odvrátim pohľad, cítim sa ako piate koleso na voze, akoby som nechtiac narušila intímny okamih. Chcem odtiaľto okamžite odísť. Presne som vedela, ako to bude prebiehať a ako sa pri tom budem cítiť, a urobila som to len z povinnosti. Aspoň to už konečne mám za sebou. Tvoj brat ťa ešte pohladí po líci, vyjdeme zo spálne a to je posledný raz, čo ťa vidím.

Kráčame po lúke a natrafíme na konskú pastvinu. Cítim sa ako na vidieku, hoci sme len osemnásť minút autobusom od centra. Chceš mi ukázať dom, v ktorom si vyrástol, a s nadšením v hlase mi rozprávaš o každom trávniku, každom jarku, každom kopčeku, ktorý míňame. „V tamtom dome žil starý čudák,“ prehodíš a ukážeš na rozpadávajúcu sa chatrč na kopci. „Ako malí sme sa ho všetci báli.“ Hlavou kývneš smerom k hlbokej priekope pri krajnici. „A tam som si raz ľahol a zaspal, keď som sa vracal domov z večierka.“ Na druhej strane priekopy stojí konská ohrada. Zastanem, preskočím priekopu, podídem k elektrickému plotu a snažím sa prilákať koňa, ktorý sa pasie len pár metrov od nás. Kôň si ma však vôbec nevšima. Je začiatok júna a tráva je svetlozelená a šťavnatá. Žiaden z koní nemá najmenší záujem priblížiť sa k plotu, spoza ktorého na ne cmukám a volám. Som sklamaný. Bolo by fajn pohladkať kobyľku, trochu sa vydýchať a vychutnať si posledné okamihy, ktoré dnes strávime len sami dvaja. O chvíľu ma predstavíš svojim rodičom a začínam byť trochu nervózna.

Prekvapilo ma, keď si sa spýtal, či nechcem ísť s tebou. Veď sme sa tak dlho nevideli. Pokiaľ viem, nehovoriš o mne ako o svojej priateľke. Som len dievča, s ktorým sa stretávaš. Som „v pohode“ a rád so mnou tráviš čas. A odrazu ma chceš predstaviť svojim rodičom. Som z toho zmätená a neviem, čo si mám myslieť. Lámem si hlavu nad tým, čo od nášho vzťahu vlastne očakávaš. Na jednej strane sa ho zdráhaš pomenovať, no na druhej strane ma chceš zoznámiť s rodičmi. Nedáva to zmysel a vôbec netuším, na čom som. A bojím sa, že práve preto ťa ľúbim ešte viac.

O svojich rodičoch veľa nehovoriš. Už počas prvých rozhovorov si vyhlásil, že nemáš žiadne traumy z detstva a že bolo celkom obyčajné. Nevdojak som si pri tom pomyslela,

že podobné veci hovorievajú ľudia, ktorí sa mali v detstve najhoršie. Ja osobne som si detských tráum užila požehnanie. Rodičia sa rozviedli, keď som mala osem rokov, a keď sa mama odsťahovala z nášho domu do neďalekého bytu, zlomilo mi to srdce. Keď som mala deväť, otec sa zalúbil do mamy dievčata, s ktorým som si dopisovala, z čoho som bola dlhý čas nešťastná. V dvanástich sme spolu s novou rodinou odišli zo Štokholmu a nastahovali sme sa do rodinného domu vo Västmanlande. V puberte vzťah s mojou biologickou mamou ochladol a čoraz viac som sa jej vzdalovala. Keď som mala sedemnášť, diagnostikovali otcovi rakovinu, a v osemnástich som ho pochovala. Keď sa ma niekto spýta na detstvo, bez okolkov vyložím na stôl všetky svoje traumy, takmer sa nimi hrdím, nosím ich so sebou ako šperky a čudujem sa, že nerobíš to isté. Je možné, že by si naozaj žiadne nemal?

Z času na čas som sa z teba snažila vydolovať nejaké informácie. Kde si sa narodil? Akí sú tvoji rodičia? Naozaj sú spolu už od puberty? Štyri deti s dvadsaťštyriročným rozdielom medzi prvorodeným a najmladším? Plieskala s tebou puberta? Mal si nejaké koníčky? Čo si robieval vo voľnom čase? Aký si bol na základnej a aký na strednej škole? Ktorého zo súrodencov máš najradšej a prečo? Kto ti po prvý raz zlomil srdce? Kto ťa vychoval? Odkiaľ si? O čom ste sa rozprávali počas spoločných rodinných obedov? Ako si sa stal mužom, ktorým teraz si?

Počas posledných týždňov, keď sme spolu trávili čoraz viac času, som došla k záveru, že najbližší vzťah máš s mamou. Všimla som si, že si spolu často, skoro každý deň telefonujete. Počas rozhovoru si úsečný, takmer nepríjemný. Kážeš jej, nech nefajčí, keď s tebou telefonuje, hovoríš, aby prešla k veci, a že to, čo ti chce povedať, už dávno vieš. Občas zvrtnáš reč tak, že to vyznie, akoby ťa otravovala alebo vyrušila, pričom si to bol ty, kto jej volal. Zažila som, ako si jej zavolať a vzápätí ju počas minúty poslal do čerta. Napriek tomu však hovor vždy ukončíš

slovami „posielam pusu“ a občas dokonca pridáš „lúbim ťa.“ Niekedy, len čo položíš, znovu vytočíš jej číslo a ospravedlníš sa, že si bol drzý a podráždený. Priznám sa, že som z toho jeleň. Na tvojich rodičov som skutočne veľmi zvedavá. Doposiaľ som sa tešila, že ich spoznám, no odrazu znervózniem a radšej by som naše prvé stretnutie odložila na neskôr.

Kráčame ďalej a asi po pätnástich minútach sme na mieste. Úzka lesná cesta vyústi do čistiny a o chvíľu sa pred nami rozprestiera veľká záhrada. Na jej opačnom konci čupí malý hnedý domček. Vidno, že najlepšie roky má už za sebou, fasáda je pokrytá flákmi a strecha pomaly obrastá machom. K domu vedie štrková cesta, po oboch stranách lemovaná trávnikom. Napravo rastie jablňo, naľavo obrovské malinčie, najväčšie, aké som kedy videla. Narátam päť radov kríkov, z toho každý je prinajmenšom desať metrov dlhý a sú ešte vyššie než ty. Musia mať aspoň dva metre. Pustíš moju ruku, zamieriš k malinovým kríkom a začneš si ich zblízka obzerať. Ja stojím vedľa teba a zmôžem sa len na obdivné „fíha“ a „vau.“ Vtom z domu vyjde voj otec.

Má strapaté vlasy a krivý nos, na ňom nakrivo nasadené okuliare. Oblečené má zafúľané montérky, pod nechťami špinu a privíta nás hromovým hlasom, ktorý ani v najmenšom nepripomína tvoj jasný a mäkký hlas. Vyzerá presne na to, čím je – učiteľom dielenských prác. Jeho svetlomodré oči na mňa uprene hľadia, ani na okamih neuhnú. Vystrie ku mne ruku a očividne je na mňa zvedavý. Jeho stisk je pevný a trochu ma zabolí, moja ruka sa v jeho dlani celkom stráca. Mám pocit, že mi ruku zvierá pridlho. Snažím sa stisk opätovať, no veľmi sa mi to nedarí a ruka mi pomaly začína trpnuť.

Tvoj otec ma privíta a vzápätí podíde k tebe. Sledujete malinové kríky, zatiaľ čo otec spustí vyčerpávajúci monológ o tohtoročnej očakávanej úrode. „Naše malinčie je viditeľné aj cez Google Earth,“ poznamená s hrdosťou v hlase a pokračuje

vo svojom výklade o malinách. Vysvetľuje, do akej miery počasie v zime a na jar ovplyvňuje úrodu, ako a čím kríky hnojí a že keď je zlý rok, vystačia vám maliny sotva na zimu, keďže ich spolu s lievancami raňajkujete každé ráno. Potom sa ma spýta, či viem, že si celé svoje detstvo jedol na raňajky maliny. Horlivo prikyvujem a snažím sa podporiť jeho nadšenie z obrovských kríkov. Tvoj otec sa spokojne usmeje a rozpráva ďalej. Ústa sa mu ani na moment nezastavia. „Museli sme si kúpiť druhú mrazničku, len na maliny. Lepšie maliny ako tie naše široko-ďaleko nenájdete,“ chichoce sa. „O chvíľku ich sama ochutnáš a určite mi dáš za pravdu.“

V záhrade stojíme dosť dlho. Moja nervozita sa vďaka entuziazmu a výrečnosti tvojho otca celom rozplynie. On rád rozpráva a ja rada počúvam. Takáto dynamika je pre mňa ideálna. Tvoj otec má úprimný a vrúcny pohľad, takmer ako dieťa. Keď si z neho utahuješ, smeje sa sám na seba a pomyslím si, že s ním nebudú žiadne problémy. Začínam chápať, kde sa v tebe nabrala toľká úprimnosť a nekonečná potreba hovoriť priamo a bez obalu, aj keď to občas zabolí.

Komentovaná prehliadka kríkov sa náhle skončí, keď otca prerušíš a zavelíš, že ideme dnu. Otec sa ma spýta, či pijem kávu, a oduševnený záblesk v jeho očiach mi napovie, že nejde len o zdvorilostnú otázku a odpoveď bude preňho dôležitá. Prikývnem a tvoj otec sa rozžiari ako slniečko. „Konečne niekto, kto si so mnou v tomto dome vypije kávu,“ zvolá, chytí ma pod pazuchu a zamierime do domu.

OKTÓBER 2014

Ešte nie je ani poludnie, no ja mám pocit, akoby som nespala celé veky. Je štvrt na dvanásť a obhliadajúci lekár nám odporučil, aby sme vyšli von a vyhli sa tak pohľadu na to, ako tvoje mŕtve telo nakladajú do auta a odvážajú na pitvu. Tam určia

príčinu smrti a vylúčia cudzie zavinenie. Uvedomujem si, že si sa stal súčasťou policajného vyšetrovania a že je to štandardný postup v prípadoch, keď mladý človek zahynie náhle a bez zjavných príčin. Musia si byť istí, prv než prípad uzavrú, to však môže trvať celé mesiace. Možno som sa objektom záujmu vyšetrovateľov stala aj ja. Možno som dokonca v prípade tvojho úmrtia hlavnou podozrivou. Netuším. Nechcem na to myslieť. Vlastne vôbec nedokážem rozmýšľať.

Pomaly sa motáme po byte, tvoja mama, otec, brat a ja. Nevieme, kam sa podieť. Nie sme schopní myslieť ďalej ako pár hodín do budúcnosti, no napokon sa zhodneme, že sa stretneme vo vile tvojho brata, ktorá je od nášho bytu vzdialená len štvrtúhodinu cesty autom. Musíme sa len dohodnúť, ako sa tam dostaneme. Sú tvoj otec a brat vôbec schopní šoférovať? Odvážim sa v takom stave sadnúť s nimi do auta, navyše s Ivanom? A mám vôbec na výber? Odviezť sa autobusom alebo metrom sa mi v momentálnej situácii zdá nemysliteľné. Neviem, čo robiť, tak si začnem baliť veci.

Vezmem Ivanove plienky, niekoľko pohárov detskej výživy a zopár vecí na prezlečenie pre mňa aj Ivana. Zatiaľ netuším, kde budem dnes v noci spať. Moje pohyby sú pomalé a ťažkopádne a často sa zaseknem s pohľadom upretým do prázdna. Blúdím z izby do izby, no spálni sa vyhýbam. Ivan džavoce pri mojej nevlastnej mame, ktorá medzičasom vybavuje jeden telefonát za druhým a objednáva detskú sedačku do svojho auta, pretože si rýchlo uvedomila, že odteraz ju bude potrebovať. Keď si niečo vezme do hlavy, nemá pokoj, kým to nedosiahne, a tak sú teraz dve moje kamarátky na ceste do obchodu, aby vybrali správnu autosedačku. Začujem útržky telefonického rozhovoru a vnímam, že sa ma čosi pýta, ale akosi si neviem spojiť dve a dve. Pri predstave, že každú chvíľu dorazí auto, ktoré tá má odviezť na pitvu, ma ovládne úzkosť a nervozita. Nechcem ich vidieť, nechcem vidieť ich nosidlá, musím odtiaľto čím skôr preč.

Tvoja mama je krásna žena a vedľa tvojho excentrického otca pôsobí trochu chladne. Rovnako ako ty a tvoj otec aj ona má žiarivomodré oči, ktoré jej rozjasňujú tvár. Napadne mi, či práve to nebol dôvod, prečo sa do seba zaľúbili, keď sa po prvý raz stretli. Dva páry prenikavo modrých očí, ktoré sa spoznali začiatkom šesťdesiatych rokov. Je to pekná predstava.

Tvoja mama má vysoké líčne kosti, červené pery, dohora vyčesané havranie vlasy a dlhé, načerveno nalakované nechty. Má štíhlu postavu, akú mávajú ženy v mojom veku a nie dámy po štyroch deťoch, navyše tesne pred dôchodkom. Na sebe má čierne šaty a dlhý tmavosivý kardigán. Vyzerá veľmi elegantne a cítim sa pri nej ako bezdomovec. V porovnaní s tvojím otcom pôsobí rezervovane a dôstojne ako tichý pozorovateľ. Aj ona si ma premeriava, no oveľa diskrétnejšie než tvoj otec a ja cítim, že od tejto chvíle sa musím vymaniť z roly pasívneho návštevníka, ktorý všetko len s odstupom pozoruje. Pri stretnutí s tvojou mamou sa musím predviesť. Musím ukázať, čo vo mne je. Musím jej dokázať, že som ťa hodná.

Sedíme v kuchyni a zatiaľ čo tvoj otec pripravuje kávu a ty sa nepokojne pohybuješ medzi kuchynským stolom a chladničkou, tvoja mama so mnou zdvorilo konverzuje. Z atmosféry, ktorá tu vládne, mám pocit, že nikdy predtým si svoju priateľku na návštevu nepriviedol. Alebo skôr dievča, s ktorým sa stretávaš, aby som sa držala tvojho slovníka. Akoby sme všetci okolo seba chodili po špičkách a obzvlášť okolo mňa. Občas sa rozhostí trápne ticho, a keď ho niekto preruší – väčšinou tvoj otec – skočí mu s rovnakým cieľom do reči niekto iný – väčšinou tvoja mama. „Hovor ty.“ „Nie, hovor ty.“ „Nie, nie, pokojne povedz, čo si mal na jazyku. Ja som už aj zabudla, čo som chcela.“ A potom sa obaja rozosmejú.

Z kuchyne sa vydáme na prehliadku domu, počas ktorej si vypočujem celú jeho históriu od okamihu, keď ste sa sem

nasťahovali. Mal si vtedy šesť či sedem rokov. Predtým ste bývali v nádhernom dome pri jazere, ale v osemdesiatych rokoch sa komúna rozhodla, že chce dom aj s pozemkom naspäť, a ako kompenzáciu ste dostali túto budú. Nemali ste na výber, museli ste sa uskromniť a uspokojiť sa s tým, čo máte. Tvoj otec niekoľkokrát zdôrazňuje, že tento dom je nič v porovnaní s obrovskou vilou pri jazere, no napokon ste tu zostali a mali ste sa celkom dobre.

Okná sú pokryté desiatkami kvetináčov a miestami to tu vyzerá ako v džungli. Police sa prehýbajú pod ťarchou kníh a v obývačke je ich toľko, že steny takmer nevidno. Po izbách sa nonšalantne pohybuje šesť mačiek, skáču z nábytku na nábytok, odpočívajú na pohovke a kuchynské okno používajú ako východ najprv na balkón a z balkóna do záhrady. Tvoji rodičia mi každú z nich predstavia menom a opíšu jej osobnosť, a hoci je to pre mňa takmer nesplniteľná misia, pokúšam sa všetko si zapamätať. Tvoji rodičia tie mačky zjavne nado všetko milujú. Hovorí o nich, akoby to boli ich vlastné deti.

A súdiac podľa zaprataných stien, milujú aj svoje knihy. Škúlim na police a objavujem impozantnú zbierku tisícov titulov. Je tu všetko od románov, historických memoárov, biografí a kníh o politike až po moju obľúbenú tému – psychológiu. V knižnici tvojich rodičov nachádzam množstvo kníh o psychológii. Nepochybne preto, že tvoja mama je terapeutka. Jednu z nich vytiahnem z police a začnem v nej listovať, zatiaľ čo tvoj otec odbehne do kuchyne a pokračuje v príprave kávy. Ideš za ním a počujem, že ste sa začali rozprávať o politike. Začujem čosi o Perovi Albinovi Hanssonovi a sociálnom štáte. „*Volksgemeinschaft*“, prekričí tvoj otec vriacu kanvicu a v útržkoch počujem, ako sa reč zvrtnie na Národnosocialistickú nemeckú robotnícku stranu. Už dávnejšie som si všimla tvoj záujem o históriu a politiku a vždy, keď sa snažíš nadviazať podobný rozhovor so mnou, radšej zmením tému, lebo sa cítim hlúpo a nevzdelane. Keď počujem, že v kuchyni debatuješ

s otcom o politike, zdržím sa pri knihách o psychológii o poznanie dlhšie.

Tvoja mama zostala so mnou v obývačke. Keď vidí, akú knihu držím v ruke, spýta sa, či sa zaujímam o psychológiu. Prikývnem a dodám, že snívam o tom, že jedného dňa sa dám na jej štúdium. Zdá sa, že ju to zaujalo, a pýta sa, čím sa živím teraz. V krátkosti jej vyrozprávam svoju pracovnú históriu, opíšem svoje prvé roky v kníhkupectve, časopisy, do ktorých som prispievala, krátku skúsenosť vo filmovom priemysle a svoju momentálnu pozíciu v hudobnej branži. Chce vedieť, čo organizovanie koncertov znamená v praxi, a ja pravdivo odpoviem, že veľa povinností a prácu neskoro do noci. Počujem samu seba, ako vravím, že to nie je niečo, čomu by som sa chcela venovať do konca života, a uvedomím si, že je to pravda. Prekvapilo ma, že som sa jej tak rýchlo zdôverila. Vrátim sa na začiatok rozhovoru a spýtam sa, čomu v oblasti psychológie sa venuje. Tvoja mama odpovie a náš rozhovor plynie hladko a prirodzene. Keď sme zostali v obývačke sami, oveľa rýchlejšie sme si našli spoločný rytmus. Ona je dobrý poslucháč a uvážlivý rozprávač a ani sa nenazdám, už ma svedá, ako sme sa my dvaja vlastne spoznali. Mám pocit, akoby som jej hovorila niečo, čo už dávno vie, no i tak na jej otázky odpoviem. Hovorím jej o večierku, o našich spoločných známych a o tom, ako dlho sa už stretávame. Tvoja mama počúva a pokyvuje hlavou. Premýšľam, či to znamená, že ma prijala a že náš vzťah akceptuje. Mám pocit, že áno.

Pri spoločnej večeri o pár hodín neskôr urobí tvoj otec prešľap, akých sa počas nasledujúcich rokov dopustí ešte mnohokrát. Jeho ústa predbehnú rozum a vyhrkne z nich otázka, nad ktorou síce premýšľal, no nestihol ju vhodne sformulovať. Výsledný dojem vyznie ako mix otázky a neúmyselnej urážky.

„Takže, Carro, môžem ťa volať Carro? Prezraď nám, čo vlastne na tom našom čudákovi vidíš? Dobre vieme, aký do-

káže byť náladový, a určite to s ním nemáš ľahké. Zaujímalo by ma, čím si ťa nakoniec získal.“

Nad stolom sa na chvíľu rozhostí ticho. Tvoja mama sa rozosmeje v snahe zakamuflovať priamočiarosť otcovej otázky a v tom istom momentne na teba obe úkosom zaškúľime. Teba však tá otázka očividne nerozhodila. S pohľadom upretým do taniera sa venuješ šalátu, hranolčekom a roštenke, ktorú tvoj otec len pred pár minútami ugriloval na terase. Pochopím, že všetci čakajú len na mňa, a rozhodnem sa, že na jeho otázku odpoviem s rovnakou úprimnosťou, s akou ju položil. Zdá sa mi to ako najjednoduchšie riešenie. Zdvihnem zrak a pozriem tvojmu otcovi do očí.

„Je to ten najúžasnejší človek, akého som kedy stretla.“

Na pár sekúnd opäť zavládne hlboké ticho a ja svoje slová vzápätí oľutujem. Takýto úprimný rozhovor medzi nami zatiaľ neprebehol, so svojimi pocitmi som sa ti nezdôverila a teraz to vytáram pred tvojimi rodičmi. Cítim, ako mi červenejú líca, a neodvážim sa ani pozrieť tvojím smerom, tak len ďalej upieram zrak na tvojho otca, ktorý prikývne a tvári sa, že s odpoveďou je spokojný. Nepozrieš na mňa, no kútikom oka vidím, že sa usmievaš do taniera. Zdá sa, že ťa moje slová potešili.

Večeriame a rozhovor sa točí okolo starých čias a udalostí v šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch. Po prvý, no rozhodne nie posledný raz si vypočujem, ako sa vaši spoznali, akí boli ich rodičia a duch vtedajšej doby, o demonštráciách a brestoch v záhrade Kungsträdgården. Spomínajú na vtípné príhody z rokov strávených v komúne a všetci sa dobre bavíme. Spoločný život tvojich rodičov bol dlhý, plný udalostí a čokoľvek, len nie nudný. Slova sa bez váhania ujal tvoj otec a mama mu do rozprávania sem-tam vstúpi, aby ho opravila a doplnila. S úsmevom na perách počúvam a cítim sa príjemne. Všetka pozornosť sa už neobracia na mňa a konečne sa môžem uvoľniť. Zdá sa, že ďalšie vypočúvanie o mne a mojich

úmýsloch dnes večer nie je na programe. Onedlho sa rozlúčime a sadneme na autobus, ktorý nás zavezie naspäť do mesta.

Cestou domov premýšľam o návšteve a som presvedčená, že tvojich rodičov som si získala. Cítila som to, keď ma v hale objali a nástojili, aby som ich čoskoro opäť prišla navštíviť. Videla som to v očiach tvojej mamy, keď som počas večere vyhrkla, čo k tebe cítim, a potvrdilo sa mi to, keď tvoj otec začal hovoriť o spoločnom výlete. Som si takmer istá, že tvoji rodičia sú na mojej strane, držia nám palce, a mám z toho obrovskú radosť. Je nás čoraz viac, takmer malá armáda, a čoskoro zostaneš v obrannej línii sám, ale aj teba nakoniec presvedčím, aby si sa pridal na moju stranu.

OKTÓBER 2014

Doma u tvojho brata sme už všetci na pokraji zrútenia. Pravidelne sa striedame v záchvatoch plaču. Prvý som dostala sediac pri kuchynskom stole. Nedokážem plakať v tichosti, revem nahlas ako malé decko a celej rodine vykladám, aká som v poslednom čase bola neschopná a nanič partnerka. Medzičasom sa k nám pridal aj tvoj mladší brat, moja mama a dve moje najlepšie kamarátky. Som presvedčená, že tvoja smrť je moja vina. Zapríčinila som ju ja, ak nie priamo, tak určite aspoň nepriamo. Tvoje srdce nezvládlo stres a napätie vyplývajúce zo života so mnou. Stále som ťa do niečoho tlačila, hnala ťa dopredu v tempe, ktoré ti nerobilo dobre. Viackrát si mi dal jasne najavo, že si totálne vyčerpaný. Ja som však nepočúvala a tlačila som na pílu. Mojou zásluhou ti puklo srdce. Doslova. Celé je to moja vina a nikdy si to neodpustím. Zabila som človeka. Zabila som otca svojho syna. Ivan bude vyrastať bez otca a celé je to moja vina.

Tvoj otec ma preruší, prehluší moje kvílenie a nalieha, aby som prestala, zakazuje mi na čosi také čo i len pomyslieť. Tvrdí, že som to najlepšie, čo ťa kedy mohlo stretnúť, a že teraz

si to síce neuvedomujem, no on svojho syna pozná tridsaťštyri rokov a skrátka vie, že to tak je. „Chcel s tebou prežiť celý svoj život a bol s tebou šťastný,“ presviedča ma. „Viac k tomu niet čo dodať. Až vďaka tebe začal Aksel žiť a ty s Ivanom ste jeho životu dali zmysel. Tak konečne prestaň s tými hlúpyimi rečami!“ Pri poslednej vete sa mu zlomí hlas a teraz prepukne v plač zase on. Stíchnem a odrazu ma príšerne rozbolí hlava. Vlasý mám mastné a tvár lesklú a lepkavú od potu a slz. Vravím, že sa potrebujem osprchovať, ale veci na prezlečenie som si zabudla doma. Manželka tvojho brata, ktorá mi do dnešného rána bola švagrinou, no teraz neviem, ako ju nazvať, mi pomôže do schodov a odvedie ma do kúpeľne na poschodí. Podá mi uterák, čisté ponožky a dodá, že si potrebujem na chvíľu odpočinúť a že si mám ísť lahnúť do ich spálne. O Ivana sa zatiaľ postará. Vraj sa má dobre a nič mu tu nechýba. V tom momente si uvedomím, že som na Ivana už hodnú chvíľu ani len nepomyslela. Kde vôbec je? Ako sa má? Kde je moja nevlastná mama?

Oboch nájdem v obývačke. Ivan loží po koberci a mama pri ňom sedí na zemi. Spýtam sa, kedy naposledy jedol, spomienky na priebeh celého dňa sú zmätené a zahmlené. Prípadne mi, že som ho nakrmila tesne predtým, než sme odišli z bytu. Odvtedy už ubehlo zopár hodín, preto vezmem Ivana do náruče a znova ho nadojčím. Cicia hltavo a nenásytne. Hľadím na jeho buclaté líčka a ústa plné mlieka. Zatiaľ ho mám dosť, no ktovie, či to tak bude aj najbližšie dni. Čítala som, že vyschnutie je bežnou reakciou na šok alebo trauma. Moja nevlastná mama stratila mlieko v deň, keď zomrel otec. Pohľad na Ivana už dlhšie neznesiem. Na jeho nevinnú tváričku, na uši, ktoré sú presnou kópiou tvojich. Leží mi v náručí a absolútne netuší, že to, čo sa práve stalo, zmení jeho život od základov. Zatiaľ nevie, že bude vyrastať bez otca a že to celé pravdepodobne zavinila jeho matka. Pije a mľaská a jednou rukou zvierá tričko, ktoré sa mi skrčilo pod pazuchu, keď som si ho vyhrnula. Cítim, že smrdím od potu.

Musím odtiaľto preč. Prudko preruším dojčenie a so slzami v očiach vybehnem z izby. Moja nevlastná mama opäť prevezme kormidlo a pokračuje v tom, čo robí najlepšie, stará sa o Ivana. Kráčam hore schodmi a pozdĺž stien vidím fotografie rodiny tvojho brata. Na jednej z nich si ty. Z čiernobieleho portrétu na mňa hľadí tvoja vysmiata tvár. Môžeš mať tak sedem či osem rokov. Odvrátim zrak a cítim, že som na pokraji síl. Potrebujem sa vyspať.

JÚN 2009

Tvoj odstup a neprístupnosť ma začínajú trápiť. Stretávame sa už viac ako dva mesiace a ty stále odmietaš robiť si so mnou akékoľvek plány do budúcnosti. Vravíš, že potrebuješ čas sám pre seba a bojíš sa o svoj priestor. Keď som sa pýtala, ako chceš osláviť letný slnovrat, odvetil si, že nevieš a že možno spolu môžeme niečo podniknúť. Možno. Ja som si žiadne iné plány nerobila. Chcela som byť s tebou. No dnes si si to rozmyslel, vonku prší a tebe sa nič špeciálne robiť nechce. Máš nejakú prácu, ktorú potrebuješ dokončiť, a najradšej by si bol sám doma.

Som na teba neskutočne našťavaná. Potrebujem si na tebe vyliat zlosť a trvám na tom, aby sme sa dnes videli. Veď ty budeš aj tak doma a ja nemám na dnešok nič naplánované. „Musíme sa porozprávať,“ nástojím. Ty neprotestuješ, práve naopak, povieš mi „jasné, príď“ a v autobuse cestou k tebe sa zamyslím, čo by som ti vlastne chcela povedať. Veď si v podstate nič zlé neurobil. Nie je môj hnev náhodou len trik, ktorým sa ma môj mozog snaží obalamutiť, aby som sa k tebe nasilu nanominovala? Na správnu odpoveď neprídem a autobus zatiaľ dorazí do cieľa. Začínam sa cítiť trápne.

Keď zazvoním pri твоjich dverách, hnev zo mňa celkom opadol a musím sa premáhať, aby som nezačala hrkútať ako

hrdlička, keď ma objímeš, odvedieš do obývačky a na pohovke ma chytiš za ruku. Spýtaš sa, o čom som sa chcela zhovárať, a srdce sa mi prudko rozbúši. Zneistiem, no zhlboka sa nadýchnem a snažím sa nabráť odvalu. Usilujem sa ti vysvetliť, že sa s tebou chcem stretávať častejšie než doteraz a že tvoj odstup a obdobia, keď sa predomnou uzatváraš, znášam čoraz ťažšie. Počúvaš, prikyvuješ a odvetíš, že mi rozumieš, ale skrátka si, aký si, a to sa len tak nezmení. Dodáš, že ma máš rád, a môj hnev opäť prudko vzplanie. Prečo stále hovoríš, len že ma máš rád, pomyslí si, no nahlas to nepoviem. Veď nie sme malé deti. Prečo ma máš len rád? Prečo mi nepovieš, že si do mňa šialene zamilovaný, presne ako ja do teba?

Tvoj výber slov ma síce mrzí, no netrúfam si vyčítať ti ho, tak radšej zostanem ticho. Tvárim sa chápavo a prikyvujem, pretože mám odrazu pocit, že v stávke je veľa. Ako sa náš rozhovor rýchlo začal, tak sa aj skončil, a hoci bol neprirodený, strojený a zbytočný, celou cestou na párty o pár ulíc ďalej som si nahovárala, že prebehol hladko. Náš prvý vážny rozhovor. S prižmúrenými očami by som ho dokonca mohla nazvať našou prvou hádkou. Hoci ani jeden z nás sa nehádal. Ale dopadlo to dobre, presviedčam samu seba. Prezradila som ti, ako sa cítim, dala som najavo, čo naozaj chcem, a ty, ty... si ma prosto zrušil.

V noci si mi poslal esemesku, že môžem prísť k tebe a prepať, a napriek tomu, že by som chcela byť hrdá a silná, tvoju ponuku odmietnuť nedokážem. Pribehnem vždy, keď zapíšeš, a aj to robíš príliš zriedka.

OKTÓBER 2014

Večer som skončila u svojej nevlastnej mamy v Uppsale. A teraz ležím spolu s Ivanom v tme v cudzej posteli a nemôžem spať. Nemám poňatia o čase, môže byť osem alebo aj poľnoc.

Môj brat a kamarátky mi oznámili, že dnes v noci zostanú v našom byte. Zariadia, čo bude treba, a postarajú sa o našu osamelú mačku. Mačka je ďalšia povinnosť, nad ktorou teraz nemám silu uvažovať, no i tak sa mi vkradne do mysle. Ako dokážem zaopatríť Ivana aj zvieratko? Ako to všetko zvládnem? Veď sa nie som schopná postarať ani sama o seba.

Doma v Enskede popremiestňujú nábytok a podľa môjho želania vynesú posteľ von a vyhodia ju do zberného kontajnera na dvore. Neodvážim sa spýtať, či niesla stopy tvojej smrti, či bola špinavá od moču alebo výkalov. Kdesi som čítala, že v okamihu smrti sa uvoľnia telesné zvierače. Neviem, či je to pravda, ale istota je istota. Poprosila som ich, aby vyhodili posteľ a všetko v nej. Matrac, prikrývky aj vankúše. Už ich nebudem potrebovať. Moje kamarátky sa zastavili v predajni s nábytkom a kúpili novú postelňú bielizeň. Poslali mi esemesku, že celý byt upratali a okrášlili, aby som sa cítila trochu lepšie, keď prídem domov. Ak tam prídem. Netuším, kedy dorazím domov. Vlastne ani neviem, či ešte nejaký domov vôbec mám.

Siahnem do tmy vedľa Ivana a načiahnem sa za mobilom, ktorý som už pekných pár hodín nevzala do rúk. Svetia mi v ňom stovky neprečítaných správ, ktoré nezvládnem ani len otvoriť a už vôbec nie na ne odpovedať, no z úvodných slov, ktoré vidím aj bez ťuknutia na správu, je mi jasné, že všetky znejú približne rovnako. Hemžia sa emotikonmi srdiečok a zlomených srdiečok. Dopoludnia som rozposlala zopár esemesiek a dostala som rozličné odpovede. Niektorí priatelia, pravdepodobne v šoku, odpísali, či si z nich strieľam, na čo som odpísala len krátke nie. Iní zaplnili celý displej láskyplnými slovami a uisteniami, že keby sme s Ivanom čokoľvek potrebovali, môžem sa na nich spoľahnúť. Časť správ sa ma snažila utešiť a ubezpečiť, že to zvládnem a že nikdy nebudem sama. Niekedy okolo obeda som správy prestala čítať. Zvest

sa rýchlo rozšírila a súdiac podľa množstva neprečítaných esemesiek už všetci vedia, čo sa stalo. Ozvali sa mi kamaráti zo škôlky a známí, s ktorými som sa roky nestretla. Tvoji kolegovia, moji kolegovia, priatelia, s ktorými som kedysi vymetala nočné kluby. Dokonca som medzi odosielateľmi zbadala aj zopár mien chlapov, s ktorými som spala, skôr než som ťa stretla. Zlé správy sa zjavne šíria rýchlo.

Zatvorím schránku správ a chvíľu neprítomne civiem na žiariacu obrazovku, hoci riskujem, že zobudím Ivana ležiaceho vedľa mňa. Neviem, čo mám robiť. Cítim sa zle. Mám zovreté hrdlo a srdce mi búši na poplach. Ikony telefónu na mňa výhražne zazerajú, za každou tuším záplavu reakcií od ľudí, s ktorými nemám silu komunikovať. Nechcem s nikým hovoriť. Už ľutujem, že som o tom vôbec niekomu povedala.

NOVEMBER 2009

V jeden letný deň si mi poslal esemesku a pýtal si sa, či by som s tebou šla v novembri na Island. V Reykjavíku má byť hudobný festival, na ktorom budú vystupovať tvoji kamaráti. Mohol by to byť fajn výlet, napísal si. Hneď sa mi v hlave rozkrútili všetky kolieska. Výlet mal byť až o štyri mesiace, čo znamenalo, že počítaš s tým, že dovtedy stále budeme spolu. Bola som taká šťastná, že som začala skákať na mieste. Hneď som ti zavolała a súhlasila som. „Jasné, že pôjdem. Znie to super.“ Aj ty si znel nadšene a povedal si, že zarezervuješ ubytovanie a letenky.

Keď som položila, od samého nadšenia som si okamžite vyhládala letenky a našla som perfektný hotel v Reykjavíku. A to aj napriek tomu, že som práve bola na pracovnej ceste v Göteborgu a, technicky vzaté, mala by som pracovať, a tiež napriek tomu, že si sa ponúkol, že rezervácie si vezmeš na starosti ty. Od vzrušenia som jednoducho bola celá bez seba.

Žiadny iný pár by na prvý spoločný výlet nešiel na Island, pomyslela som si. Nadchýnala som sa, akí sme cool a originálni. Žiadne nudné vylihovanie na pláži, my ideme na Island. Navštívime festival, možno si požičiame auto, možno si vyjdeme na túru, vykúpeme sa v horúcom prameni, pozrieme si vodopády alebo si zajazdíme na koni. Tá predstava sa mi zdala dokonalá. Presne podľa nášho gusta.

Do polhodiny som ti poslala odkazy na najvýhodnejší let a najlepší hotel. Stihla som porovnať ceny a časy všetkých leteckých spoločností a spojiť sa s kamarátom z Islandu, ktorý mi dal typ na ubytovanie. Napísala som, že ti posielam všetko, čo potrebuješ, nemusíš robiť žiadne ďalšie rešerše, všetko som si pozrela a dvakrát skontrolovala. Môžeš to hneď rezervovať. Peniaze ti pošlem na účet.

Odpísal si, „Och, ok.“ Tvoju odpoveď som si radšej interpretovala ako: „Och, som rád a ďakujem ti, že si všetky záležitosti vybavila sama, aby som sa tým nemusel obťažovať,“ než „Och, popravde, radšej by som tieto veci vybavil sám, ale čo narobím, keď už si sa do toho pustila.“

Sedíme na letisku Arlanda spolu s tvojimi kamarátmi, ktorí majú hrať na festivale. Zarezervovali si rovnaký let ako my. Keď sme dnes ráno odchádzali zo Štokholmu, bola som šťastná ako blcha, no teraz sa moja nálada blíži k bodu mrazu. Cítim sa ako piate koleso na voze. Poznáte sa vyše dvadsať rokov, máte stovky spoločných zážitkov, na ktoré s nostalgiou a smiechom spomínate, a mňa si nikto nevšíma. Nikto sa ma na nič nepýta, nikto na mňa nepozrie a tebe ani nenapadne zapojiť ma do rozhovoru či vysvetliť vaše interné vtipy. Len vedľa vás mlčky sedím a hľadím na svoj predražený pomarančový džús. Vy pijete pivo.

Je desať hodín a do nástupu do lietadla zostáva polhodina. Rozprávate sa a smejete. Vyzeráš šťastne a očividne sa bavíš. Keď si s kamarátmi, celý sa rozžiariš, vtipkuješ a si stredobo-

dom pozornosti. V prítomnosti mojich priateľov však robíš pravý opak. Dost ma to znepokojuje, no zatiaľ nedokážem s istotou povedať prečo.

Pohľad na tvoj pohár piva ma rozladí ešte viac. Vyprázdnil si ho oveľa rýchlejšie než tvoji priatelia a to si si ho objednal len pred chvíľou. Na rozdiel od priateľov ho piješ na dúšok. Smejú sa na ďalšom z tvojich vtipov, na historke z vašej spoločnej minulosti, ktorej nie som súčasťou a ktorá sa mi vôbec nezdá zábavná. Keď sa pokúšam zasmiať s vami, môj smiech vyznie umelo a stratí sa v úprimnej salve smiechu tvojich priateľov. Zdvihneš pohár k ústam a uvedomíš si, že je prázdny. Cítim sa nepríjemne a úzkostlivo ťa sledujem. Ešte som ti nepovedala, že vo vzťahu k ľuďom, ktorých mám rada, je pre mňa alkohol prekážkou. Zatiaľ nevieš, že za maskou dievčata, ktorého život je plný divokých večierkov a potokov alkoholu, sa skrýva upätá semetrika, ktorá počíta každý pohárik a každý dúšok a ktorá znervóznie a chce ísť domov, len čo cíti, že jej partner stráca kontrolu. Táto povahová črta vonkoncom nekorešponduje so zvyškom mojej osobnosti a chcem, aby pred tebou zostala skrytá. Ešte nenastal čas, aby som sa priznala aj k tejto traume.

Odletovú bránu otvárajú o dvadsaťpäť minút. Keď príde na alkohol, môj mozog okamžite začne pracovať a rýchlo analyzuje všetky možnosti. Objednáš si v lietadle ďalšie pivo? Alebo si ho objednáš už teraz? Badám na tebe účinky alkoholu? Začína sa ti pliešť jazyk? Budeš na mol, keď pristaneme na Islande? Cítim, ako mi zovrie žalúdok. Snažím sa upokojiť a opakujem si, že to teraz nesmiem pokašľať. Nechcem byť otravný kazič zábavy. Musím sa uvoľniť a staré rany hodiť za hlavu. Rozhodnem sa, že najlepšia obrana je útok, a spýtam sa, či si dáš ešte jedno pivo, pretože ja by som si rada dala pohár vína. Zdá sa, že na tvojich kamarátov to urobilo dojem. Pozrú na hodinky, podotknú, že brána sa otvára o dvadsať minút, a ja sa usmejem a mávnem rukou, že to stihneme.